

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIERWSZY.

Prenumerata „Kurjera Warszawskiego” wynosi w Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50, a za odosłanie do domów dopłaca się kop. 5.
Numer pojedynczy w kanonie redakcyjnym kop. 5.
Redakcja otwarta od 11-tej rano do 2-giej po południu.

Wios: s. Klemensa P. M.
Lato: s. Jana od Krzyża Wyzn.
Jesień: s. Katarzyny Panny Męczenniczki.
Zima: s. Konrada, Piotra, Aleksandra.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 36.
Zachód „ 3 „ 57.
Długość dnia godzin 8 minut 21.
Ubyło „ „ 9 „ 23.
Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego:” Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Na prowincji i w Cesarstwie: wynosi rocznie rub. sr. 9. (w tem mieści się opłata pocztowa za przesyłkę rs. i kopiejek 46 oraz za opakowanie i ekspedycję rs. 1 kop. 54).
Prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie.
Rekopisma nadsyłane do redakcji nie zwracają się.
Niedziela: s. Barlaama pust. i Walerjana
Poniedziałek: Mansweta B. i Rufa M.
Wtorek: s. Saturnina Męczennika.
Sroda: s. Andrzeja Apostoła.

Na uroczystość wczorajszą św. Cecylii, Patronki muzyki, zbrali się liczni pobożni, do kościołów św. Anny i św. Franciszka Serafickiego, między którymi było i dużo amatorów muzyki, tudzież artystek i artystów.

W pierwszej z tychże świątyń odbyła się solenna Wotywa ku czci św. Cecylii, o godzinie 10-tej zrana, a w drugiej o godzinie 11-tej.

W czasie Wotywy w kościele św. Anny wystawionym był na strukturze wielkiego organu obraz uroczystości Patronki św. Cecylii, który też staraniem miejscowego organisty Jana Stembrowicza przybrany w girlandy, kwiaty i wieńce, organ zaś uświetniony rzesistą światłem.

Celebrans Wotywy był JX. Rembieliński, sekretarz konsystorza.

Na chórze wykonaną została Msza kompozycji Krogulskiego; na Offertorium duet, na tenor i alt, wykonał miejscowy amator p. Kielczewski i p. Medziwiecki, między którymi solo Stradelli „Laski o Boże”, na tenor, wykonał p. Kwieciński, artysta opery teatrów warszawskich.

W dniu jutrzejszym o godzinie 9-tej zrana odbędzie się w kościele archikatedralnym św. Jana uroczystość Wotywa z wystawieniem, ku czci Przenajświętszego Sakramentu.

Także Wotywa odbędzie się także jutro o godzinie 9-tej i w kościele św. Kazimierza na Nowym Mieście, gdzie Najświętszy Sakrament wystawionym zostanie aż do Nieszporów, które się odbędą o godzinie 3-ciej po południu.

14 (26) listopada r. b. w dniu uroczystości imienia Najjaśniejszej Cesarzowej Marii Teodorowej, obywatele m. Warszawy mogą przyozdabiać swoje chorągiewkami, a z nastąpieniem zmroku takowe iluminować.

Z ostatniej poczty.

Petersburg 21-go. — Porjadok w obszernym artykule wstępny p. t. „Polityka trzech mocarstw” zamawia się nad wzajemnym stosunkiem Niemiec, Austrii i Rosji. Nie wdając się w streszczenie zbyt licznych wywodów dziennika, zwracamy uwagę tylko na konkluzję: „Cóż zatem wynika z przymiarkowania Niemcami? pyta autor. Wynika z niego tylko koncentrowanie w Berlinie polityki dwóch lub trzech mocarstw. Dla każdego rzecz to zupełnie jasna, że

Rosja nie ma żadnego powodu uczestniczenia w podobnym sojuszu, który dla Austrii stanowi smutną konieczność. „Troista” polityka, o której znajduje się wzmianka w niemieckiej mowie tronowej, jest albo prostą dyplomatyczną fikcją, albo też specjalnie pruską polityką, nie odpowiadającą interesom innych narodów.”

Petersburg 20-go listopada. — Nowosti w artykule wstępnym zastanawiają się nad znaczeniem wprowadzonego przez Austrię w Bośni i Hercegowinie poboru do wojska. „Po trzech latach okupacji, powiada rzeczony dziennik, podczas których Austrija rządziła w tych prowincjach w imieniu sułtana, zdecydowała się nagle na krok, w którym niepodobna nie widzieć pierwszego stanowczego kroku do ostatecznego przyłączenia Bośni i Hercegowiny. Sam kontyngens poboru dowodzi, że nie idzie tu o wzmocnienie armji austriackiej, ale raczej o to, aby wytworzyć precedens, z którego można w danym razie skorzystać. Z drugiej strony też w Wiedniu widocznie zapragniono zbadać puls Europy aby dowiedzieć się, w jaki sposób ona przyjmie stopniowe pochłanianie tureckiego terytorjum. Jeżeli Europa zachowa się obojętnie względem tego faktu, to wiedeńscy politycy uważać to będą za pomyslną oznakę, że inne państwa nie myślą stawiać przeszkód zamiarom Austrii.” Skreśliwszy potem obecne położenie polityczne państw europejskich, gazeta kończy w ten sposób: „Tak więc położenie spraw europejskich jaknajlepiej sprzyja planom Austrii. Ale jeżeli w istocie tak jest, zapytuje Pester Lloyd, to czemuż gabinet wiedeński odgrywał taką smutną komedję? Czemuż ogranicza się poborem rekrutów, zamiast wprost i stanowczo przyłączyć tureckie prowincje? Przecież Austrija nie zwróci ich sułtanowi, pocóż więc dłużej udawać i kryć się maską? Wogóle gazety węgierskie nie sympatyzują z okupacją Bośni i Hercegowiny. Ale w Wiedniu chyba nie będą zwracali uwagi na ich protestacje. Inna rzecz rozumie się, gdyby które z państw powzięło myśl protestowania przeciw ostatecznemu przyłączeniu tych prowincyj. Zresztą prasa austro-węgierska ma gotową odpowiedź i na takie pytanie. Zdaniem jej gabinet wiedeński nie zwróci żadnej uwagi na taki protest i schowa go pod sukno. Odpowiedź taka nie pozostawia nic do życzenia co do jasności. Od tego też należało zacząć i trzeba było oświadczyć na cały głos: „J'y suis et j'y reste.”

Petersburg 21-go listopada. — Nowoje wremja, pisząc o toczących się układach pomiędzy Turcją a

Rosją w przedmiocie zagwarantowania długu, rzuca: „Do liczby gwarancji długu przypadają Rosji od Turcji należy zaliczyć daninę od Bułgarii i nie należy dopuścić, aby została przekazana europejskim wierzycielom Turcji. Danina ta będzie przedmiotem oddzielnych paragrafów. Rosyjscy reprezentanci w Turcji bronią jej od pożądlivosti dyplomatów i finansowych agentów zachodnich przyjaciół. Bułgarska danina ma dla nas znaczenie nietylko jako źródło do zrealizowania długu, ale także jako środek do osiągnięcia celów politycznych. Pogłoskom jakoby co do tej daniny było już powzięte jakieś postanowienie, zaprzeczają teraz, owszem spodziewają się rychłego porozumienia pomiędzy dyplomatami rosyjskimi i tureckimi.”

Konstantynopol 19-go listopada. — Sultan wydał irade, upoważniając Portę do przedsięwzięcia środków przeciw pociąganiu mieszkańców Bośni i Hercegowiny do odbywania powinności wojskowej w armji austriackiej. Rząd turecki uważa ich za swoich poddanych, a okupację austriacką tylko za czasową. Porta protestuje przeciw naruszeniu traktatów przez rząd austriacki.

„Bischen Herzogovina.”

Widocznie w złą dobę i na niebardzo poehlebne świadectwo swojego spostrzegawczego talentu wyrzekł Bismarck przed sześciu laty swoje sławne „bischen Herzogovina.”

Odtąd ta „bagatelka” dała się nietylko we znaki Turcji i Austrii, ale nadto i dyplomacja europejska nieprędko, jak się zdaje, zostanie zwolnioną z konieczności zajmowania się losem kraiku, któremu, pomimo lekceważącego o nim zdania księcia kancelerza niemieckiego, ani traktatowe postanowienia, ani okupacyjne i aneksyjne rządy, rady dotąd dać nie mogą.

Bośniacy i hercegowińcy, nie oczekując nawet skutków protestu Turcji przeciw zaprowadzeniu w tych tureckich dotąd prowincjach, austriackiego prawa wojskowego, postanowili zaoponować nasamprzód biernie przeciw owemu prawu, usuwając się tak jak i krivoszianie od rekrutacji, a wystąpić z czynnym oporem wtedy, gdyby władze austriackie chciały zmuszać ich do pełnienia służby wojskowej. Niezadowoleni w okupowanych księstwach nie po-

Także w latach głodu, wynędzniali lud schodził się codziennie na dworskie podwórze, gdzie wydawano no mu chleb i krupnik.

Ponieważ głównym fundamentem majątku dziedzica była rola, więc nie uczono chłopów ani rzemiosł ani handlu, ażeby nie porzucili ziemi i nie wynieśli się do miast. Nie uczono ich niczego, oprócz bojaźni Bożej, bo nauka — mówiono — przewraca w głowy.

I tak przez wieki rósł ten lud dziko, jak leśne zwierze. On też pozostał najwierniejszym tradycji i wciąż nosił takie sukmany, mieszkał w takich chałupach, jadł w takich misach jak za tatarskich najazdów.

We dworze, w większym mieście było więcej czasu. To też dwory i miasta, jedne prędzej, inne wolniej, podchodziły pod poziom XVIII-go, a nawet XIX-go wieku, a chłop — pozostał wciąż w XV-tym jeżeli nie w XII-tym!..

Nie wiem w którym tam wieku wynaleziono sekret: pędzenia gorzałki z żyta, a już w naszej epoce — z ziemniaków.

Ziemniaków, dawnymi czasy, każdy dwór miał obfitość, tak że nawet trudno ich było spaść święmi. Wnet więc w każdym obszerniejszym majątku pojawiła się gorzelnia, a przy gorzelni — karczma.

Był to dla większej własności znakomity postęp ekonomiczny. Odtąd nietylko ciągnęło się dochody z chłopskiej pracy, ale nawet zaczęła procentować szpetna chłopska wada — pijaństwo. Grzmiał ksiądz proboszcz z ambony — przeciw wódce, dzwonił Lejbusz nad szynkwasem — za wódką i, dzięki temu, ani chłop nie rozpił się ostatecznie, ani gorzelnia nie przestała być intratną.

Dlaczego chłop pił wódkę?

Dlatego, że ona dopełniała jego chudą strawę. czasami oszukala żołądek, a zawsze — rozweselała. Przecie i największe państwo dla rozweselenia się chodzą do teatrów, na koncerty, jeżdżą do wód. Z jakiej więc racji miałby gardzić uciechą chłop, także posiadający nerwy?

A dlaczego oddawano karczmę żydowi? Naprzód dlatego, że żyd, dzięki rozmaitym ograniczeniom, gotów był pracować w każdym fachu, jaknajgorliwiej, byle wyżyć. Potem dla tego że, dzięki swej gorliwości i bardzo skromnym wymaganiom, zarabiał więcej niż katolik i — więcej płacił za arendę. Potem dlatego, że znova dzięki różnym ograniczeniom, żyd był pokorny i usłużny. Potem, że dzięki solidarności ze swymi współwyznawcami i współograniczonymi, na każde żądanie dostawał w miasteczku pieniądze. Potem, że był faktorem, plotkarzem, pocztą, doradcą i Bóg nie wie czem bo — nie mógł być obywatelem!

To też wkrótce arendarz, stał się adjutantem dworskiego sztabu i on, ograniczony, spętany rozmaitemi zakazami, zdobył wielki wpływ nad chłopską armją. Za wyzysk, pogardę i niechęć w górę, płacił wyzyskiem i nienawiścią u dołu i do dzisiaj dnia pozostał, czem był przed wiekami. Oszukującym z łaski ucisku, wyzyskiwaczem z łaski przywileju, wrogiem tych, którzy mieli więcej praw niż on i obywatelem idealnej ojczyzny z nad Jordanu, ponieważ nie pozwolono mu mieć rzeczywistej — nad Wisłą.

Stało się to, co zawsze się stawało i stawać będzie: ograniczenie, jako prerzywatywa jednego niebezpieczeństwa, zrodziło dziesięć nowych niebezpieczeństw, daleko gorszych.

Kiedy patrzę na te widma, niedawnej przeszłości, chciałbym zamknąć oczy, uszy i uciec. A przecież

Szynk i społeczne zepsucie.

Dawnymi czasy panował w tym kraju jak zresztą i w wielu innych zwyczaj, oparty na prawie niezmiennym jak skala. Oto: kilkudziesięciu ludzi miało obowiązek pracować na jednego i dla jednego. Ten jeden — posiadał ziemię, bydło, pieniądze, narzędzia i — zwał się: dziedzicem. Ci kilkudziesięciu mieli po parze silnych rąk, niewybredny żołądek i — pokornego ducha. Zwali się chłopami i mieszkali na wsi.

W teorii byli to ludzie wolni. Ale, ponieważ każda morga ziemi i każda chata należała do dziedzici, więc owi „wolni” posiadacze dwu rąk, dzierżawili od pana morgi i chaty i za nie płacili mu nie gotówką, ale pracą.

Praca ludzka cenila się wówczas niedrogo; więc za parę morgów ziemi trzeba było dobrze napocić człowieka w ciągu roku. Niedosć na tem. Prosty bowiem człowiek zaorawszy i zbronowawszy pańskie grunta, szedł orać i bronować swoje; zebrawszy zboże z pańskich pól, zbierał ze swoich i tak bez końca.

To też całe chłopskie życie, zamknięte między niomalowaną kołyską, albo kosczałką i trumną wyosaną toporem, to biedne życie, schodziło na pracy około roli. Nie było nawet czasu podnieść zgiętej nad sochą głowy do nieba, które, co prawda, od wieków z jednakową pogodą patrzy na ludzką nędzę...

Gdy chłop nie przyszedł do roboty, otrzymywał płacę. Za to, jeżeli był chory, albo gdy mu padło bydło, otrzymywał lekarstwo i zapomogę, a na przedwieczną ćwiartkę żyta na zasiew.

przestają jednakże tylko na dezercji, ale spieszą z podaniem ręki i z zbroją pomocą braciom swoim w Kriwoszy, którzy bądźco bądź postanowili nie ulegać przypisom, powołującym ich do formowania bataljonów landwery dalmatyńskiej.

Mieszkańcy okolic Zupci, Bielska, Nevesinja i Gacka, przekroczyli granicę czarnogórską, gdzie za pomocą tamtejszej ludności, mianowicie w obwodach Grabowa i Niksiczu, zaopatrzyli się w broń i amunicję, w żywność i pieniądze i zorganizowani i wzmocnieni posiłkami czarnogórskimi, wpadli w okolice przystani Cattaro, niosąc do Kriwoszy pochodnię powstania, pod dowództwem dawnych naczelników, jak Piotr Samardzi, Stojan Kovacevics, Lazar Sotica i Matanovics.

Władze czarnogórskie nie były w stanie przeszkodzić połączeniu się band zbrojnych, które, wtargnąwszy do Kriwoszy, opanowały gościńce i ścieżki, punkta strategiczne i posterunki żandarmów i straży granicznej.

Sily zbrojne austriackie zanadto są szczupłe, a do tego rozdrobione po rozmaitych miejscowościach, jak Cattaro, Risano, Castellastua, Castelluovo i kilku mniejszych fortach, nie są w stanie postawić skutecznie czoła oddziałom powstańczym; nim nadejdą spodziewane posiłki, może łatwo pożar buntu ogarnąć wszystkie w tych okolicach posiadłości austriackie, co byłoby drugim wydaniem wojny okupacyjnej, a trzecią z rzędu parafrazą bismarkowskiego „*bischen Herzogovina*.”

Z zagrożonych wybuchem miejsc nadchodzą tu nader skąpe wiadomości a że organa rządu albo milczą, albo... nie dość dobrze są informowane, przeto niektóre tutejsze i peszteńskie dzienniki wysłały specjalnych korespondentów na południe Dalmacji z poleceniem przesyłania im z tamtąd wiarogodnych i wolnych od wszelkiej przesydy sprawozdań.

Rząd byłby w niemalym kłopotcie, mając wybierać wespół doradzanych mu do przyjęcia środków, mogących poskromić powstanie.

I tak jedni przestrzegają przed nżyciem zbyt energicznych lub gwałtownych środków, by nie rozjątrzyć i nie poruszyć przeciw sobie tych, którzy zachowują się dotąd obojętnie lub wyczekująco, co by w końcu mogło doprowadzić do powtórzenia wypadków z r. 1869; drudzy zwracają uwagę na to, że zbytńia pobłażliwość może być także szkodliwą, bo ośmielając wahających się, zasili wybuch, zamiast stłumić go w samym zarodku, inni znowu, przestrzegając przed zbytceznem szafowaniem miecza i ognia, doradzają stłumienie ruchu za pomocą głodu przez zamknięcie dróg komunikacyjnych i odcięcie dowozu żywności do okolic zbuntowanych, — słowem, lada jaki wola: „tak będzie najlepiej; tak zróbcie, taka moja rada.”

Tymczasem nowo mianowany głównodowodzący i namiestnik Dalmacji, generał Jovanovics, zachodzi niezawodnie także w głowę i myśli sobie: *hier wäre wirklich ein guter Rath theuer...*

Szp.

musiałem je sam wywołać, dla pokazania, że dzisiejszemu zepsuciu ludu winna jest nietylko terażniejszość, ale i przeszłość, nietylko żydzi, ale — *my sami* i — wadliwa organizacja społeczeństwa, opariego na pańszczyźnie, propinacji, zakazach i ograniczeniach.

Nie ograniczajcież nikogo, nie odmawiajcie nikomu żadnych praw, bo właśnie dzięki zakazom, żydzi stali się naprzód giętkim narzędziem w ręku dzieciaków, a później samodzielną trucidną ludu.

Z tego powodu sądzę, że hr. Zamoyski dobrze zrobił, wyłączając Królestwo Polskie z pod uchwał obradującej w Petersburgu komisji wódczanej; jak również dobrze się stało, że w Królestwie Polskiem zniesiono — propinację.

Przeciw żydom, szynkującym na wsi, istnieje już u nas jedno prawo z r. 1842. Na cóż nam drugie? Jeżeli policja i sądy, na mocy dawnej ustawy, przez trzydzieści lat nie zdołały usunąć żydów od szynku, to z kąd pewność, że ich usunie dziś, na mocy nowej ustawy?

Mojem zdaniem, nowa ustawa wywołałaby tylko nowy łańcuch nadużyć: jeszcze większe fałszowanie wódki i podwyższenie jej ceny. Zyskalibyśmy tyle tylko, że chłop, którego niby to chcemy protegować, za naszą idealną miłość zapłaciłby realną gotówką...

Słóżna mi filantropja!

Z jakiej racji mamy ochotę usuwać żydów z karzem?

Niby to z bardzo wielu.

Żydzi z dziwną zręcznością rozpajają lud.

Oszukują go w rachunkach.

Pobierają lichwę.

Namawiają dzieci i kobiety do kradzieży.

Groch na ścianę!?

Ach!

Te nasze dorożki warszawskie!

Te pudełka bez pokryw, bez dna i bez boków... te ruchome łoża madejowe!

Kiedyż, kiedyż nareszcie urządzone zostaną tak, iżby służyły istotnie dla wygody publicznej?

Tysiące artykułów dziennikarskich miało się przeciw nim w oburzeniu słusznym; druzgotało je — piorunami skarg i przekleństw! Setki rozkazów policyjnych nakazywały: to przekształcenia ich budowy, to ostrożniejszą jazdę. A nieustannie, kilkadziesiąt razy do roku popełniane lustracje, usiłowały doprowadzić do należytego porządku czystość, uprząż i liberję, tych wehikulów fatalnych...

Wszystko, napróżno!

Dorożki warszawskie pozostały, jak były: przewiewne, brudne, ciasne i przemakające!

Wprawdzie p. oberpolicmajster terażniejszy, ożywiony najlepszą chęcią, zdolał środkami energicznymi okiełznać rozuzdane zuchwalstwo samych dorożkarzy i wybawił publiczność warszawską od grubiaństwa, zdzierstwa i samowoli tych woźniców publicznych — lecz wadliwość samych dorożek usunąć nie mógł — doraźnie.

Praktyczne jego rozporządzenie, polecające udzielać koncesję nowym dorożkarzom tylko pod warunkiem, iż ci obowiązani będą zasposobić się w powozy wygodne i obszerne, z fordeklami i drzwiczkami, oraz z siedzeniem z przodu wyścielanem tak samo jak tylne, może sprowadzić z czasem pożądaną reformę dorożek warszawskich, lecz z czasem bardzo odległym!

Dorożkarze dzisiejsi, to jest ci, którzy pozwolenie na utrzymywanie dorożek otrzymali jeszcze przed ogłoszeniem wspomnianego rozporządzenia, jakkolwiek obowiązani są także, po zużyciu się dotychczasowych faetonów, nabywać powozy zbudowane według instrukcji władzy policyjnej — potrafią niezawodnie warunek ten ominąć lub przynajmniej zneutralizować go na czas bardzo długi.

Trudno albowiem będzie skontrolować ich, gdy zamiast obstarłować sobie nowe odpowiednie do instrukcji powozy, nabywają będą stare wyreperowane dorożki i wozić publiczność niemi, pod pozorem, iż posiadają je oddawna, jeszcze przed wydaniem nowego rozporządzenia władzy.

Ale przypuśćmy nawet, że ścisła kontrola nie dozwoli im popełnić takiego nadużycia, i że, po zużyciu zupełnym terażniejszych faetonów swoich, sprawią istotnie nowe, zastawane ściśle do instrukcji powozy — zawsze jednak, nim to nastąpi, mogą oni posiadaniem obecnie dorożkami, przy forsownej i częstej ich restauracji, wozić nas długo jeszcze!

Zdawało się, że w tym rodzaju przedsiębiorstwa, tak samo jak w każdym innym, najdzielniejszym i zupełnie skutecznym środkiem będzie swobodna konkurencja; że skoro znajdzie się ktoś taki, który zbuduje odrazu wielką liczbę dorożek nowej konstrukcji lub karetek, szczególnież też jednokonnyc

ki lub karetek, szczególnież też jednokonnyc i o- znaczny za kursa ich ceny umiarkowane, najlepiej zaś także same, jakie pobierają dorożkarze zwykli, to samą już tylko siłą konkurencji zmusi dotychczasowych dorożkarzy albo do sprawienia nowych odpowiednich instrukcji powozów, lub też do zupełnego usunięcia się z areny.

Lecz, niestety!

Przedsiębiorca taki nie znalazł się dotąd wcale, gdyż prób usiłowanych na tej drodze, ograniczających się na wysłaniu na miasto kilku dwu i jednokonnyc karetek i to jeszcze pobierających zapłatę za kurs w trójnasób wyższą od zwykłej dorożkarzkiej taksy — na serio brać nie można.

Powinny też, że aby taka konkurencja mogła być skuteczną, musiałaby rozporządzać kapitałem tak wielkim, jaki przechodzi siły kasowe najbogatszych nawet kapitalistów tutejszych — albowiem, chcąc wyrugować zupełnie dotychczasowe wadliwe dorożki, trzeba by wypuścić w kurs kilkaset nowych, wygodnie urządzonych powozów i zaopatrzyć je w odpowiednią liczbę koni i w uprząż zupełną.

Możnaby więc zaprowadzić taką radykalną reformę dorożek tylko siłami wielu kapitalistów zjednoczonych czyli za pomocą towarzystwa akcjonarjuszów rozwiniętego na skalę wielką; wiadomo zaś jak trudno jest, u nas zwłaszcza, towarzystwa takie organizować i nadać im rozwój praktyczny.

Jedynym więc sposobem, zapomocą którego Warszawa mogłaby przyjść raz nareszcie do posiadania dorożek obszernych, wygodnych i zabezpieczających pasażerów od deszczu, zimna i błota, byłoby wyznaczenie przez władzę ściśle oznaczonego i stanowczego terminu, po upływie którego żadnej dorożce terażniejszego fasonu nie byłoby już wolno ukazać się na mieście wcale.

Przypuszczamy, że termin taki musiałby zostać wyznaczony parę lat czasu do przeprowadzenia zupełnej konstrukcji dorożek reformy — lecz przynajmniej mieliśmyby gwarancję, że po dwóch latach możności w ciasnych i utrapionych dorożkach terażniejszych — przesiądziemy się nakoniec do nowych.

Innego sposobu — niema już chyba wcale!

Jeżeli już jednak zmuszeni będziemy poprzestać na dorożkach dotychczasowych, przez czas dość jeszcze długi — to niechby przynajmniej władza odpowiednia zmusiła właścicieli tych wehikulów do najspieszniejszego zaprowadzenia w nich reformy mój — to jest: 1) do utrzymywania ich w czystości, nietylko podczas godzin przeznaczonych na urzędową lustrację, 2) do wysłania a tym sposobem i podniesienia nieco ruchomych ławeczek, stanowiących jakoby siedzenie przeduie, 3) do utrzymywania w czystości i nieprzemakalności tak zwanych „fordeklów” i wreszcie, o ile możność dozwoli, do rozszerzenia poduszek na siedzeniu głównym, na których dziś, literalnie dwie osoby średniej tuszy, w żaden sposób pomieścić się nie mogą!

Koroną zaś takich chociaż ulepszeń byłby rozkaz, nietylko wydany (bo wydawano go już sto razy), lecz i wykonany ściśle, ażeby i dorożki i powozy bez wyjątku jeździły przez miasto zwykłym

Dają przytułek złoczyncom, a ich karczmą są składem i targowiskiem rzeczy kradzionych.

Wszystko to prawda, ale:

Czy żyd, usunięty z karczmą, przestanie oszukiwać, namawiać do kradzieży i komunikować się ze złoczyncami?...

Łotr i za szynkasem i za złoconym stołem będzie łotrem, jeżeli straci obawę kary za łotrowstwo i znajdzie do niego tak wdzięczne pole, jak u nas.

Trzeba inaczej postawić kwestję, trzeba żądać, ażeby: *prawo było wykonywane* — i nie więcej!

Wszakże u nas oszustwo, gorszenie małoletnich, namowa do występku, udział w rabunku, handel kradzionymi rzeczami, konszachty ze złoczyncami są wyraźnie opisane w kodeksie kryminalnym. Kodeks powinien być równie groźnym dla tych, którzy nie mają nic, jak i dla tych, którzy mają wódkę i pieniądze. Dlaczegoż nim nie jest i kto ośmielił się ludzi nas obietnicami, że: nowe prawo przeciw żydom robi to, czemu nie wydolał kodeks przeciw oszustom, złodziejom i rabusiom?

Wszakże chyba nie w tem leży waga kwestji, czy za szynkasem widzimy jarmulkę, czy rogatówkę, ale w tem, ażeby przy szynkasie nie popełniano występku, jakie się dziś popełniają? A zatem droga do ulepszeń nie pójdzie przez nowe zakazy, tylko przez pilny dozór, którego dziś niema i którego nie zastąpi martwy paragraf.

Niechby dawno powołano się na „lud wyzyskiwany i jego prawa”. Za pozwoleniem! My także coś wiemy o ludzie i jego prawach. Ten lud, któremu chcecie dać prawo wyrzucania go za łeb z szynku, ma jeszcze inne prawa.

Prawo do oświaty.

Prawo do bezpieczeństwa.

Prawo do taniego kredytu.

Prawo do nauczania się rolnictwa i rzemiosł.

Prawo do szybkiego i taniego wymiaru sprawiedliwości, jeżeli mu kto zrobi krzywdę.

Prawo do odpoczynku i zabawy.

Daje mu przedewszystkiem te prawa, a już on sam, bez waszych wskazówek, tak ściśnie żydowskich i nieżydowskich filutów, że im oczy wyjdą na wierzch i hultaje ci muszą być cnotliwymi, jeżeli nie dlatego, że wówczas cnota będzie przynosiła lepszy procent, to przynajmniej ze strachu.

Pasjami lubię demokratów, ale mam prawo wymagać od aich, ażeby ludowi nie puszczały mydlanych baniek pod nos. Co mi to za miłość ludu, która, zamiast ulepszeń, ofiaruje mu — zakazy!...

A może chcecie wiedzieć, dlaczego lud tak gromadnie włóczy się po szynkach?

Oto dlatego, że w szynku micszożą się następujące instytucje ludowe:

1) Handel wódką.

2) Garkuchnia.

3) Zajazd.

4) Dom noclegowy.

5) Sala koncertowa.

6) Sala taneczna.

7) Klub do pogawędki i wymiany myśli.

Handel wódką musi nim zostać, a pomimo to możność zmniejszyć się znakomicie ilość szynków, jeżeli utworzycie ludowe sale zabaw i zebrań, domy zajazdne i noclegowe — bez wódki.

Dopóki jednak uczeiwy właścianin czy rzemieślnik nie znajdzie dostatecznej liczby „takieli resurs”, czy „gospód chrześcijańskich”, dopóty musi chodzić do szynku i pić w nim wódkę, jak wy sami w cierniach pijecie herbatę.

wolnym klusem i żeby na skrajach ulic posuwały się tylko tak zwanym „stepem“.

Wysoki „sztraf“ pieniężny na właścicieli powozów, nie stosujących się ściśle do takiego rozkazu władzy i „bardzo“ surowa, doraźna nawet kara na woźniców i dorożkarzy, nakazałyby rozkazowi takie-
mu posłuszeństwo.

W Wiedniu, mieście półtrzecia raza większem i ładniejszym od Warszawy, przepis taki nietylko istnieje lecz jest wykonywanym ściśle; ale też tam nawet kareta cesarska stosuje się do niego w zupełności.

Doprawdy, czytając codziennie ogłaszane w gazetach przez wypadki trawienia po ulicach przechodniów przez dorożki, wozy i powozy — patrząc na tyle groźnych kalectw a i śmierci nawet ludzkich zrzadzanych przez przedką i nienważną jazdę, zdumiewać nie przychodzi, dlaczego dotąd jeszcze, taki „rozbój publiczny“ nie został ujęty i wytepiiony energiczną, żelazną ręką?

Napisawszy to wszystko, zapytujemy siebie, czy głos nasz, tyśiączny już pewnie z kolei, wśród głosów zabieranych w tej sprawie — odniesie skutek jakikolwiek — lub czy pozostanie tak jak inne „garścią grochu rzuconą na ścianę“?

Przechodzień.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

— Nowoje wremja donosi, iż Wielki Książę Konstanty Mikołajewicz zamierza z Wiednia udać się do Paryża, z kądem podażą do Włoch, gdzie Jego Cesarska Wysokość, jak donoszą pisma paryskie, zamierza spędzić całą zimę.

— Z Najwyższego rozkazu dzienniki gubernjalne i okręgowe, jako wydawnictwa rządowe, zwolnione zostały od cenzury prewencyjnej, z warunkiem, aby dzienniki te wydawane były pod odpowiedzialnością zarządczości gubernjalnej; w części nieurzędowej materiały te obowiązane będą opracowywać miejscowe organy.

— Nową organizację miejską z 1870 r. zaprowadzono w kilku miastach w gub. północno-zachodniej, mianowicie w Święcianach i Trokach w gubernji wileńskiej, w Jeziorosach (Nowoaleksandrowsku), Telmianach i Szawlach w gubernji kowieńskiej, oraz w Iłumieniu w gubernji mińskiej; rada miejska pierwszego z tych miast liczy 30 członków, drugiego — 30, trzeciego — 36, czwartego — 30, piątego — 42, szóstego — 30.

— Dowiadujemy się, że komisja techniczna rządowa, która przeprowadziła ostateczne studia drogi z Petersburga do Petersburga, wyjeżdża za trzy dni do Petersburga z gotowym projektem; wraz z komisją udaje się do Petersburga vice-prezes p. Bloch i inżynier główny rz. r. st. Izmajłow.

— Przed kilkoma dniami donosiliśmy o zarządzonej przez p. oberpolicmajstra m. Warszawy rewizji warsztatów i zakładów rękodzielniczych, celem przeliczenia się o stanie i utrzymaniu terminatorów. Rewizja ta, prowadzona w dalszym ciągu, wykryła roz-

— Ze też taki prosty środek zmniejszenia demoralizacji nikomu nie przyszedł do głowy, tylko — za-

— Nie koniec na tem.

— Uczeń człowiek wchodzi do szynku z koniecznością — kogoż tam zastaje? Czy tylko takich jak on sam? Nie. Znajduje, obok nich, złodziei, nierządnic, pijaków i wszelkiego rodzaju próżniaków. I dziwicie się wobec tego, że się ludzie psują? I może dziwić każdy będziecie, że w podobnym towarzystwie prawie nie dają się do przodu?

— Pomyślcie więc o tem, ażeby: albo do szynkowni nie dopuszczano lotrów, albo — żeby powstały punkta zbiorne dla ludzi uczciwych.

— A może chcecie wiedzieć: dlaczego żyd oszukuje chłopca w rachunkach?

— Oto dlatego, że żyd umie, a chłop nie umie ani pi-

— rachunku, a zmniejszą się podobne oszustwa.

— Pójdźmy dalej.

— Czy wiecie, dlaczego na wsiach, osobliwie zimą, tylu ludzi siedzi cały dzień po karczmach?

— Oto — z nudów. Chłop, kiedy skończy robotę w polu, nie robi już prawie nic, bo — nie robić nie umie.

— Gdyby miał szyc buty, sukmany, czapki, robić płótki, stoly i stolki, a nawet — strugać łyżki lub zabawki, siedziałby w domu. Strugałby i nietylko nie traciłby pieniędzy i zdrowia w szynku, ale — zarobiłby jakiś grosz.

— A teraz powiedzcie, co dla ludu i dla kraju lepsze: czy nowy zakaz, czy — nauka rzemiosł po wsiach?

— Tak panowie. Nasze szynki i nasi szynkarze są naprawdę wrzodami na narodowym organizmie, ale chcąc z tego leczyć, nie trzeba „rozpędzać wrzodów“

maite nadużycia. Z tego powodu p. prezydent miasta w odezwie z dnia dzisiejszego zaleca pp. starszym zgromadzeń cechowych, aby wpłynęli na członków cechu, izby ci starannie i bardziej po ludzku obchodzili się z powierzona im dźwiatwą. Pp. starsi mają sami rozciągnąć nad tem nadzór, przyezem o przekroczeniach winni na zebraniach cechowych uwiadamić p. prezydenta. Do chwalebnege tego rozporządzenia powrócimy wkrótce.

— Z powodu zwiększonego ruchu w tutejszem biurze adresowem, p. oberpolicmajster poleca, aby osoby zgłaszające się po adresy osób poszukiwanych podawały nazwiska ich, imiona oraz inne dane, wypisane wyraźnie. Oplata za adresy winna się skuteczniać z góry i we właściwej ilości, aby nie zabierać czasu urzędnikom przez wydawanie reszty. Osobom niepiśmiennym wpisywać nazwiska osób poszukiwanych obowiązani są urzędnicy biura adresowego.

— Ostatni rozkaz p. oberpolicmajstra warszawskiego zaleca, izby, z powodu zwiększonego ruchu powozowego na Nowym Świecie i Krakowskiem-Przedmieściu, wszystkie wozy ciężko ładowane, jadące od placu Trzech Krzyży i dworca kolei wiedeńskiej na dworce kolei petersburskiej, nadwiślańskiej i terespolskiej, zwracano na ulice boczne, głównie nad Wisłą położone.

— W kilku szpitalach warszawskich, a mianowicie: św. Ducha, przy domu przytulku i praey, oraz św. Łazarza, wszystkie łóżka są zajęte; w pozostałych szpitalach liczba łóżek wolnych tak się przedstawia: w szpitalu św. Rocha — 5, prazkim — 13, starozakonnych — 20, Dzieciątka Jezus — 90.

— Dowiadujemy się, że sprawa utworzenia izby adwokackiej w Warszawie weszła na dobrą drogę, dzięki energicznemu orędownictwu starszego prezesa izby sądowej warszawskiej, r. t. Gerarda; miejmy nadzieję, że z wprowadzeniem organizacji korporacyjnej w naszej adwokaturze, personel jej oczyści się z bezimiennych żywiołów, nierobiących zaprawdę zaszczytu naszemu ciału obrończemu.

— Wyplata akcyj Towarzystwa południowo-zachodnich dróg żelaznych, wylosowanych w dniu 2-gim listopada r. b., rozpocznie się dnia 1-go stycznia roku przyszłego.

— Ksiądz Andrzej Łepkowski, dotychczasowy wikariusz parafji św. Antoniego, przeniesiony został w takimże charakterze do parafji kościoła Najświętszej Marji Panny na Nowem Mieście.

— W uzupełnieniu podanej przez nas wiadomości o osobach zaproszonych przez komisję krakowską, zajmującą się wystawieniem pomnika Mickiewicza, podajemy następujących jeszcze członków: pp. J. I. Kraszewskiego, Władysława Chodźkiewicza, Bohdana Zaleskiego, Augusta Cieszkowskiego, Fr. Dobrowskiego redaktora Dziennika poznańskiego, K. Kantaka, hr. Karola Lanckorońskiego, Antoniego Nagórnege, br. Manteiffa, Włodzimierza Spasowicza.

— W Święcianach w Galicji zmarł w tych dniach

bo „wejda w środek“, tylko: trzeba wzmoćnić chorego przez oświatę i instytucje wiodące do dobrobytu! Dajcie ludowi możność pić piwo i herbatę, a sam przestanie pić wódkę.

— W jednym tylko punkcie macie rację. Oto w tym, że ogromna większość szynków znajduje się w rękach żydowskich i że zapewne większość szynkarzy składa się z ludzi codziennie popełniających czyny niezgodne z kodeksem.

— Lecz — dlaczegoż tych ludzi dotychczas nie wysłędzono, nie zaskarżono, nie osądzono?

— Na zakończenie opowiem bajeczkę.

— Kiedy w wiekach średnich panowała morowa zaraza, ktoś puścił baka, że: to żydzi „robją mór“.

— I — poczęto tarmosić żydów, choć, o ile mi wiadomo, sposób ten nie zmniejszył moru.

— Uplnęło parę wieków i otóż dzisiejsza hygiena twierdzi, że: przyczyną gwałtowności morowego powietrza nie byli żydzi, tylko — pow-zeczne niechlujstwo.

— Gdyby więc ówczesni chrześcijanie, zamiast tracić czas na gonitwach za żydami, zużyli go na: mycie własnych podłóg, bielenie własnych ścian i pranie własnej bielizny, mór — niezawodnie zmniejszyłby się.

— Dzisiaj znowa mamy pewien rodzaj morowego powietrza: ciemnotę, biedę i demoralizację. I znowa amatorowie socjologowie w chorobie tej dostrzegają żydowskie pejsy. Znnowu domagają się zakazów przeciw żydom!

— Ja sądzę, że należałoby postępować inaczej. Zostawmy żydów w spokoju, ale — przypatrzmy się sobie samym. Dajmy, wedle możności, pomoc ludowi, stwórzmy dla niego instytucje jakich nie posiada, a resztę zostawmy jego własnej pracy.

— Oto próbka tego co można zrobić.

hr. Tomasz Romer, ósmdziesięcioletni s'arzec, otoczony czcią i miłością patriarchy rodziny.

— Trzeci występ A. Hoffmanowej. „Świat nudów“ ściaga zawsze do teatru flumy publiczności.

— Wezorajsze przedstawienie tej świetnej komedji było jeszcze z tego względu zajmującym, że pani Hoffmanowa wybrała sobie w niej drugą gościnną rolę i wystąpiła jako księżna de Réville.

— W tej roli wyraźniej jeszcze niż w poprzedniej uwydatniły się wszystkie niepospolite przymioty gry utalentowanej artystki.

— Pani Hoffmanowa pojęła księżnę de Réville jako wielką damę, która wiele w życiu przeszedłszy, stała się samą tylko pobłażliwością, wyrozumiałością i dobrocią; dowcip jej, humor miał cechę łagodnej dobroduszości i nie był zaostrowany żywością temperamentu.

— Wyszędzszy z takiego zupełnie indywidualnego punktu zapatrywania się, artystka przeprowadziła całą rolę z konsekwencją świadcząca o inteligentnych, drobiazgowych studjach.

— Była to gra wykończona, wycieniowana w szczególach wysmienienie.

— Umiejętne użyte akcenta, pauzy urozmaicały dykcję spokojną, płynną, dystygowaną, wybornie zastosowaną do tonu konwersacyjnego, do całego wyższego stylu komedji.

— Sztuka słuchania w dialogu doprowadzona również do wysokiego stopnia dodawała jeszcze subtelności tej grze, którą publiczność satemi i zasłużonemi nagradzała oklaskami.

— Z sądu.

— W dniu wczorajszym w drugim wydziale sądu okręgowego warszawskiego sadzoną była sprawa prasowa przeciwko byłemu redaktorowi i wydawcy Nowin, p. Erazmowi Piltz.

— Sprawy podobne budzą zazwyczaj niezwykle zajęcie pomiędzy publicznością, to też posiedzenie wczorajsze odbywało się przy pełnej sali słuchaczów. P. Erazm Piltz został pociągnięty do odpowiedzialności za umieszczenie w nr. 30 Nowin z 1873 r. ogłoszenia o nowych warunkach wydawnictwa.

— Było to w owej chwili, kiedy Nowiny przestawały być pismem świątecznym i przekształcały się na pismo codzienne, o czem p. Piltz doniósł w ogłoszeniu bez zezwolenia cenzury.

— Warszawski komitet cenzury odniósł się wskutek tego do urzędu prokuratorskiego o pociągnięcie do odpowiedzialności p. Piltza, objaśniając, iż w wspomnianem ogłoszeniu cena prenumeraty była inna od zatwierdzonej w programie, oraz iż w tytule gazety dodane zostały wyrazy: „gazeta codzienna, poranna, polityczna, literacka, społeczna i brukowa“, i domagając się ukarania redaktora Nowin w myśl art. 1014, 1024 i 1029 k. k.

— Z kilku świadków, przywołanych przez obwinionego, stawil się tylko jeden, b. administrator Nowin, p. Antoni Pgniewski, który na śledztwie sądowem objaśnił, iż p. Piltz, stosownie do przyjętego zwyczaju w redakcjach, nie zajmował się cenzurą ogłoszeń, co czyni drukarnia, której obowiązkiem jest pilno-

— Pamiętam, kiedyś chodził do fabryki, bez śniadania, o szóstej rano, było mi tak czezo, że w polowie drogi musiałem wstąpić do szynku (jedynej instytucji, którą o tej porze otwierano) — choć umoczyć usta w wódec. Inaczej byłbym zemdlał przy robocie.

— Dopiero kiedy fabryka, z powodu grasującej podówczas cholery, zaczęła nam wydawać „herbatę z miętą“, zaprzestałem niemiłych odwiedzin.

— W owej epoce rozumiałem: co warte są szynki i ich stali goście, jakim sposobem rozpijają się ludzie — i — jakie społeczne znaczenie może mieć szklanka gorącej herbaty, nawet z miętą.

— Od tych czasów upłynęło sporo lat, ale dodziśdnia nie widzę zakładów, któreby uwolniły robotnika od konieczności wstępowania zrana do szynku.

— Dopiero przed kilkoma tygodniami, kolega mój i przyjaciel Bronisław Rejchman podał w Kurjerze projekt, ażeby: zaprowadzić na ulicach Warszawy kramy czy samowary, któreby ubogiej ludności sprzedawały fanią herbatę.

— Projektodawca złożył nawet na ten cel ofiarę, wpłynęło jeszcze kilka rubli i — sprawa zasnęła...

— Otóż sądzę, że te rajchmanowskie samowary byłyby doskonałą instytucją wstępną przeciw szynkom i tak dalece jestem przekonany o jej praktyczności, że, do kwoty już zebranej dołączam rubla, w nadziei że znajdzie się i reszta.

— Mieszkamy przecie w Warszawie!

— Na dziś niech to będzie pierwsza instytucja wymierzona przeciw wódec. Z czasem znajdą się inne i tak idąc ze szczebla na szczebel, od miasta do miasteczka i do wsi, sami, własnymi siłami, ograniczymy pijalństwo, bez zakazów, bez odwoływania się do nienawiści.

Bolesław Prus.

wać, aby w dziale ogłoszeń nie umieszczano rzeczy niecenzurowanych.

Akt oskarżenia popierał pomocnik prokuratora br. Pahlen.

W mowie swej odstąpił on od oskarżenia z art. 1014 i 1029 i żądał tylko ukarania obwinionego w myśl artykułu 1024, dowodząc przytem, że redaktorowi pisma winne być dobrze znane wszystkie przepisy dotyczące prasy.

Obronę wnosili adv. przysięgli, A. Peplowski.

W długiej i wyczerpującej przemowie zbijał on punkt po punkcie oskarżenie prokuratora, dowodząc niewinności swego klienta.

Ogłoszenie umieszczone na czwartej stronie *Nowin* było tylko rozszerzeniem powtórzeniem tego, co znajdowało się na samym wstępie numeru, co było ocenzone, a więc dozwolone.

Zawiadomienie o zmianie warunków pisma było ogłoszeniem, a nie utworem literackim, za ogłoszenia zaś odpowiada li tylko drukarnia, zostająca pod nadzorem policji; ogłoszenia wreszcie cenzuruje policja, a nie cenzura prasowa.

Zresztą inkryminowane wyrazy nie są niczem innym, jak tylko bliższem określeniem, jaki charakter będzie nosić pismo, na które p. Piltz posiadał koncesję:

„Mam karete do sprzedania, mówił obrońca, więc mi wolno ogłaszać o tem, że chcę ją sprzedać, ale nie wolno mi opisywać tej karety, że jest wygodna, nowa lub stara, niebiesko malowana itd.“

W końcu—obrońca żądał uniewinnienia oskarżonego.

Przy ostatnim słowie podsądny zwrócił uwagę sądu, że w prawie cenzuralnem istnieje ścisła terminologia.

Prawo rozróżnia artykuły, ustępy i ogłoszenia; redaktor odpowiada tylko za artykuły i ustępy (*statji i miasta*), za ogłoszenia—drukarnia.

W samej odezwie cenzury inkryminowany artykuł nazwany jest „ogłoszeniem“; cztery zaś wyrazy „polityczna, literacka, społeczna, brukowa“ są objęte programem, obowiązkiem przeto jego względem czytelników było je umieścić.

Po półgodzinnej naradzie sąd uznał p. Piltza za winnego przestępstwa przewidzianego w art. 1029 k. k. i skazał go na 10 rs. kary lub 2 dni aresztu.

P. Piltz ma apelować.

Posiedzeniu przewodniczył prezes sądu p. Smirnow.

= Groby.

Od czciwego jubilata naszego otrzymujemy następujące pismo:

„Może się ktoś znaleźć, kogo to będzie obchodzić.

Zarząd tak zwanego *Trinitatis* ementarza w Dreźnie ogłasza, że wielka ilość grobów dawnych, opuszczonych i zaniedbanych, mają być oczyszczone lub zniszczone, jeżeli osoby interesowane o utrzymanie ich nie zgłoszą się do dnia 2 stycznia 1882.

Pomiędzy na setki liczącymi się grobowcami na zagładę przeznaczonymi znajduje się też grób:

hr. *Moszyńskiej, Wielkiej Podskarbinej Koronnej, z domu hr. Cosel.*

Czyby rodzina jaka z *Moszyńskimi* spokrewniona nie chciała się postarać o zachowanie grobowca? Adres inspektora ementarza „p. Hartmann. Dresden, Pirnaischestr. 47. III.“

J. I. Kraszewski.“

= Z miasta.

Szkarlatyna i błonica cokolwiek straciły na swojej sile.

Natomiast na ospę zachorowało wczoraj sześcioro dzieci, zamieszkałych przy ulicy Pańskiej.

Na Wierzbowej pod nr. 1 zapadła na tyfus pewna kobieta, wdowa, wraz z czworgiem dzieci, z których najstarsze liczy lat 19, najmłodsze zaś zaledwie 2.

= Głośna sprawa.

Głośna w swoim czasie sprawa kradzieży 150,000 rs., spełnionej u p. Landaua sądzoną będzie w dniu 2-im grudnia w tutejszym sądzie okręgowym.

Obwinionych w tej sprawie jest 6 osób, a w tej liczbie 2 kobiety.

Oskarżać będzie towarzysz prokuratora Sidorow-Prozorowski.

Ze strony p. Landaua stanie adwokat przysięgły p. Peplowski.

= Szczegóły zbrodni.

Zamordowaniu b. duchownego Leona Terlikiewicza, o którym donosiliśmy wczoraj, towarzyszyły następujące okoliczności.

Sześćdziesięcioletni starzec powracał o godzinie szóstej wieczorem z Żarek do Kustkowie, wioski odległej o dwadzieścia wiorst od tego miasteczka, będącej własnością p. H. synowej zmarłego, u której tenże chwilowo przebywał.

Niedaleko od domu, wśród lasu, s. p. Terlikiewicz najszlachetniej sześc...

Deszcz i ciemność nie pozwalały nie dojrzeć na drodze.

Terlikiewicz dobył rewolwer, woźnica zaś zsiadł, aby obejrzeć czy się co w bryczce nie zepsuło.

Wtem rozległ się strzał i siedzący na bryczce Terlikiewicz padł nieżywy...

Woźnica przywiózł trupa do domu.

Przerażeni domownicy wybiegli na ganek, między nimi znajdował się fernal dworski, który z udanym żalem i widoczną niespokojnością zniósł trupa z bryczki i sam pojechał do Żarek po straż ziemską.

Nie odwróciło to jednak podejrzeń od gorliwego slugi, a śledztwo pierwiastkowe wykazało dokładnie jego winę.

Po dopełnionej bowiem rewizji w dworze w stajni znaleziono ukrytą dubeltówkę, będącą własnością Terlikiewicza, którą mu parę tygodni temu skradziono.

Dubeltówka ma tę właściwość, iż nie strzela z jednej lufy, ztąd ów szelest, posłyszany na drodze.

W znowie z farnalem był furman wiozący Terlikiewicza, lecz ten stanowczo wszystkiego się zapierał.

Wówczas oburzony fernal uderzył go w twarz w przytomności sędziego śledczego i wszystko opowiedział.

Woźnica skradł broń i on to jadącego zamordował w znowie z farnalem, któremu broń nie wypaliła, przyłożywszy lufę do pleców nieboszczyka.

Morderstwo popełniono w nadziei obfitego łupu, tymczasem zbrodniarze zawiedli się, znaleźli bowiem tylko kilkadziesiąt rubli.

Winnych osadzono w więzieniu.

= Obraza.

W Bawarii żołnierz, wezwany do potrzymania oficerskiego konia, widząc, iż zwierzę niecierpliwie się, zawołał:

— Stój ty bestjo!

Sąd, za znieważenie słowem... konia oficerskiego, skazał winowajcę na trzy dni aresztu!

= Entuzjasta.

— O! byłbym najszczęśliwszym z ludzi, gdyby moja żona, będąc dziewczyną, tak grała, jak ta wirtuozka—mówi pan X, z zapalem do swego sąsiada.

— Dlaczego?

— Nigdybym się bowiem z nią nie ożenił...

— S. M. składa 1 tal. jako w rocznicę imienin s. p. Klementyny z Zaleskich Miłobędzkiej, dla najbardziejniejszych do uznania redakcji.

— Pieniądze znalezione 19 listopada między publicznością w sali gdzie wydają przesyłki na pocztę, można odebrać w kantorze *Kurjera Warszawskiego*.

Wczoraj, o godzinie 12-iej w południe, w kościele Opieki św. Józefa (pp. Wizytek), wobec licznie zebranej rodziny, przyjaciół i znajomych, Jks. Kamiński, proboszcz parafji Grabowiec, po wzniesłej i rozrzewniającej przemowie pobłogosławił związek małżeński, zawarty pomiędzy panem Wacławem Jaźwińskim, obywatelem ziemskim, właścicielem majątku Borki, w gub. siedleckiej, a panną Kazimierą Wydzdzanką, córką Bogusława, właściciela majątku Raciborowice w hrubieszowskim i Marji z Tuszyńskich małżonków Wydzdzów. Do ołtarza poprowadziły pana młodą pannę: Marja Jaźwińska i Marja Wydzdzanka, pannę młodą pp. Stefan Wydzdzga i Stanisław Sędzimir; od ołtarza, pana młodą p. Leona z br. Załuskich Wydzdzyna i matka panny młodej, pannę młodą: ojciec jej i pan Gustaw Chelmiecki. Szczęść Boże młodej parze! (29953)

W dniu 17-tym b. m., w kościele katedralnym św. Jana, zawarty został związek małżeński między p. Janem Apolinarem Szczepkowskim, technikiem-technologiem, a panną Marją Witosławą, córką Jakuba Rydeckiego, obywatela, i Marji z Prędowskich. Ceremonji depetł Jks. Henryk Szczepkowski, kuzyn pana młodą, w asystencji Jks. Bogdana, kanonika. Artyści opery odśpiewali „Veni Creator“ Troszla i marsz Małgockiego. (29655)

W dniu 27-ym listopada r. b., to jest w przyszłą niedzielę, o godzinie 10-tej i pół zrana, odbędzie się w gmachu warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, pod nr. 66 (370), ogólne posiedzenie członków archikonfraternji literackiej, na którem delegacja rewizyjna zdawać będzie sprawę z czynności, przez siebie za ubiegły rok ekonomiczny 1880—1 dokonanych. O czem seniorowie zawiadamiając pp. protektorów i sz. członków o liczne zebranie się mają zaszczyt upraszać.

W dniu 24 listopada, we czwartek, o godzinie 5-tej po południu, w lokalu ochrony 5-tej przy ulicy Mokotowskiej, pod nr. 5, odbędzie się posiedzenie rady opiekuńczej ubogich cyrkułu 9-go, na którem dopełnione zostaną wybory na rok 1882 na urzędy opiekuna i zastępcy, członkowie więc tak wymienionej rady jakoteż i członkowie To-

warzystwa dobroczynności w tym cyrkułe mieszkający przeszeni są, aby na to posiedzenie licznie zebrać się raczyli.

W nekrologja.

† We czwartek, dnia 24-go b. m., jako w rocznicę zgonu s. p. Wincentego hr. **Krański**, generała, za spokój duszy jego odprawiać się będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 9 i pół zrana. —29886

† Dnia 25 listopada, w piątek, jako w szóstą rocznicę śmierci Balbiny z Wenczewskich **Piątkowskiej**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele powązkowskim, o godzinie 10-tej zrana, na które pozostały mąż zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —29980

† W piątek, dnia 25 b. m., o godzinie 7-iej zrana, w kościele parafjalnym na Pradze, odprawiona będzie msza żałobna za duszę s. p. Katarzyny z Chojnaekich **Kosińskiej**, na którą pozostała rodzina zaprasza krewnych i przyjaciół.

† Dnia 25 b. m., w piątek, w kościele Przemienienia Pańskiego, o godzinie 9-tej zrana, jako w wigilję trzeciej rocznicy śmierci Mieczysława **Wyrykowskiego**, adwokata przysięgłego, odprawi się wotywa za spokój jego duszy, na którą pozostała wdowa z siostrami nieboszczyka zaprasza kolegów i przyjaciół. —29794

† Dnia 5 listopada, w piątek, jako w dzień imienin s. p. Katarzyny z Bratkowskich **Sosnowskiej**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Opieki św. Józefa, o godzinie 9 i pół zrana, na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —29788

† Dnia 25 b. m., w piątek, o godzinie 10-tej zrana, odprawione zostanie nabożeństwo za duszę s. p. Klemensa **Krzysztoporskiego**, w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, na które pozostała żona zaprasza krewnych i znajomych. —29845

† W dniu 25 b. m., w piątek, o godzinie 11-tej zrana, w kościele św. Józefa, na Krakowskim-Przedmieściu, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Marceliego **Mikuckiego**, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych i znajomych. —29850

† S. p. Marja z Matyskiewiczów **Moraczewska**, wdowa po b. obywatelu gubernji radomskiej, przeżywszy lat 61, po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 22 listopada r. b., opatrzona św. Sakramentami, zakończyła bogoboje życie. Pozostali w ciężkim smutku syn, córka i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbędzie się w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, w dniu 24 b. m., o godzinie 11-tej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3 i pół po południu, na ementarz powązkowski. —29842

† S. p. Adolf **Bevensee**, obywatel ziemski, po długiej i ciężkiej chorobie, rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 38. W ciężkim smutku pozostała żona wraz 4-mi nieletnimi dziećmi, oraz ojciec, bracia i siostra zmarłego zapraszają krewnych i znajomych na pogrzeb w dniu 24 listopada, o godzinie 2-iej po południu, z kaplicy przy ulicy Mylnej, na ementarz ewangelicko-augsburski, odbędzie się mający. —29774

† S. p. Izidor **Kowalski**, przeżywszy lat 58, dnia 22 listopada r. b., opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Bogu. Pozostała wdowa wraz z 4-mi dziećmi i synową zaprasza krewnych i przyjaciół oraz siostry i braci z bractwa św. Rafała w kościele św. Ducha, wprost Mostowej, na wyprowadzenie zwłok w dniu 24 listopada, z tegoż kościoła, o godzinie 1 i pół po południu, na ementarz powązkowski.

Telegramy własne Kurjera Warszawskiego.

Rzym 23-go listopada.

Policja tutejsza wpadła na ślad sprzysiężenia międzynarodowo-republikańskiego, złożonego z włoskich i południowo-francuskich robotników.

Skutkiem postanowienia rady ministrów, szeregów, celem nieprzeszkadzania śledztwu, chowane będą w tajemnicy.

Berlin 22-go listopada.

Układy z kurją rzymską rozpoczyna się dopiero po powrocie br. Schlöttera z nadejściem wiosny. W etacie ministerjum spraw zagranicznych przewidziany już jest wydatek na utrzymanie posła przy Watykanie.

Wiedeń 22-go listopada.

Hr. Kalnoky złożył już przysięgę w ręce cesarza, jako minister dworu austriackiego i spraw zagranicznych.

Kalnoky jest w zupełnej zgodzie z ministrem spraw wewnętrznych hr. Taffie.

Lwów 23-go listopada.

Rząd zamierza wydać ustawę o zakładaniu publicznych domów anekcyjnych i projekt jej przedłożył izbom handlowym do zaopiniowania.

Izby handlowe brodzka i krakowska zgadzają się z projektem, lwowska jest przeciwną, gdyż utworzenie takich domów torowałoby drogę lichym produktom z ościennych prowincji.

Przegląd polityczny.

Zamianowanie hr. Kalnoky'ego ministrem spraw zagranicznych w Austrii wywarło spodziewane wrażenie; nominację przyjęto sympatycznie.

Korespondent z Pesztu pisze do *Gazety kolońskiej*, iż hr. Kalnoky był kandydatem Andrassyego, który go miał cesarzowi gorąco zalecić; w kołach węgierskiej dyplomacji Andrassy zarecał podobno, iż węgry będą z nowego ministra równie zadowoleni, jak byli z jego poprzednika, hr. Haymerlego.

Zarówno Tisza jak i hr. Taaffe z jedną życzliwością powitali nowego kolecę w rządzie.

W stosunku do obcych mocarstw, hrabia znajduje również zupełne zaufanie; umiał on sobie w Petersburgu i Berlinie wyrobić dobrą opinię. Jako dyplomata, posiada bowiem rzadką i najważniejszą sztukę mileczenia i dyskrecji.

Nord. Allg. Ztg. sympatycznie powitała zapowiedź nominacji Kalnoky'ego, przypominając przy tej sposobności, że dzięki życzliwej przyjaźni i stosunkom serdecznym Austrii z Niemcami, spuścizna po hr. Haymerlem będzie lekka i niekłopotliwa.

Hr. Kalnoky przed wyjazdem do Petersburga miał dłuższą naradę z Taaffem.

Wczorajszy telegram z Wiednia doniósł nam, że pomiędzy jedenastoma dożywoćmi parami Austrii, których cesarz Franciszek Józef zamianował, znajduje się dwóch Polaków, b. prof. uniwersytetu, znakomity krytyk i filolog dr. Antoni Malecki ze Lwowa, i hr. Antoni Wodzicki, prezes Towarzystwa rolniczego w Krakowie.

Zaszczyt ten, który spotkał naszych rodaków, świadczy zarazem o przychylnym usposobieniu rządu dla Galicji.

Wiadomości z Berlina donoszą znów o zapadnięciu na zdrowiu cesarza Wilhelma; w ostatnich czasach za często jakoś powtarzała się ta wieść. Niedyspozycja monarchy musiała być dość znaczną, skoro przeszkodziła mu uczestniczyć w familijnem zebraniu z powodu urodzin małżonki następcy tronu i w uroczystym otwarciu muzeum sztuk i przemysłu.

Zamiary ks. Bismarcka co do polowiczego podania się do dymisji nabierają znowu rozgłosu w prasie niemieckiej; obecnie dzienniki berlińskie utrzymują, iż p. Puttkamer ma być zamianowany wicekanclerzem, a ks. Bismarck ograniczy się tylko do spraw zewnętrznych. Takiego podziału pracy nie należy wszelako na serjo przypuszczać.

Układy rządu niemieckiego z frakcjami politycznymi parlamentu nie zostały jeszcze na dobre rozpoczęte; nader pomyślnie stanowisko zajęli w tegorocznej radzie państwa polacy. *Germania* przyznaje im, że w ich rękach spoczywają losy większości, bo od przyłączenia się do stronnictwa tego, lub owego, zależy będzie przeżycie szali na stronę rządu, lub przeciwnie.

Raz przecie nadarzyła się w parlamencie berlińskim rzadka sposobność dla posłów polskich, stawienia swoich warunków i decydowania o sytuacji.

Ogółem polacy rozporządzają dziś 18-ma głosami; oto nazwiska posłów polskich: dr. W. Skarżyński, Marceł Żółtowski, dr. Roman Komierowski, Teofil Magdziński, ks. Jażdżewski, książę Ferdynand Radziwiłł, Hipolit Turno, St. Kurnatowski, Każ. Chłapowski, Stefan Kwilecki, Leon Skórczewski, St. Chłapowski, Michał Szezaniecki, Antoni Kalkstein, Michał Kalkstein, Leon Czarlński, Ignacy Łyskowski i Adam Kossowski.

Jak dobrze pójdzie, to przy uzupełnieniu tegorocznych wyborów zyskają oni jeszcze dwa mandaty w parlamencie, wówczas cyfra polska wzrośnie do dwudziestu.

Postęp to pomyślny w porównaniu z latami zeszłymi, a jest nadzieja, że kolo polskie w Berlinie wzrośnie jeszcze bardziej przy następnych wyborach, zwłaszcza gdy agitacja na Śląsku dopisze.

Prezesem kolo na rok bieżący obrany został poseł Łyskowski, zastępcą znany kaznodzieja ks. Jażdżewski, kwestorem zaś Marceł Żółtowski.

Jutro przybyć ma do Berlina poseł francuski hr. St. Vallier po odbiór listów wierzycielskich, potem wróci do Paryża, aby zająć swoje miejsce w senacie. Senat naraził się z samego początku p. Gambecie i jego stronnikom na sobotnich wyborach.

Chodziło o wybór dożywoćmi senatora. Frakcja zjednoczenia republikańskiego i lewicy stawiła jako kandydata prefektu departamentu Sekwany, Herolda, ale prawica wspólnie z lewym centrum przeprowadziła najniespodziewaniej swojego kandydata p. Voisins Lavernière, który nie miał wielkich widoków przed wyborami, bo nie cieszył się sympatją republikańską. Przed sześciu laty wybrany przez nich sprzeniewierzył się im i przeszedł do stronnictwa prawicy.

Pan Gambetta jest oburzony na taki rezultat i na odstępstwo lewego centrum od konstelacji republikańskiej; przychylnie mn. dzienniki wylewają z tego powodu całą żołąć na senat i głośnie, niż kiedykolwiek domagają się reformy izby wyższej.

Z okazji zamianowania nowego gabinetu odezwały się w prasie głosy zwracające uwagę na ogromne „spotrzebowanie ministrów“ w rządzie republikańskim; w ciągu jedenastu lat zmieniło się 13 gabinetów i 159 członków rozmaitych ministerjów. Przecięciowo po 314 dni istnienia przypada na jeden gabinet.

Najczęściej zmieniał kierownictwo wydział spraw wewnętrznych, bo aż 28 razy.

Korespondencje z Rzymu donoszą o entuzjastycznym przyjęciu, jakiego tam doznała para królewska po powrocie z wizyty austriackiej; nigdy podobno król Humbert nie był tak bardzo zbliżony z ludem, jak teraz.

Wskazówka to charakterystyczna dla polityki dzisiejszego rządu włoskiego.

Unita cattolica zamieszcza projekt rozwiązania kwestji rzymskiej, ułożony podobno przez jakąś wysoką osobistość z książęcym tytułem.

Projekt ten polega na przeniesieniu stolicy królewskiej z Rzymu do Florencji, na powrocie papieżowi władzy świeckiej na terytorjum rzymskiem w obszarze 50 kilometrów dokoła, na uregulowaniu spraw finansowych pomiędzy Watykanem i rządem na wzór stosunku istniejącego między nim a republiką San Marino etc. etc.

Projekt ciekawy, ale tylko projekt i nie więcej.

Telegramy.

(Ajencji telegraficznej Rudolfa Okręta.)

Rzym 22-go. — Podczas rozpraw w izbie deputowanych z trybuny dla publiczności rzucił rewolwer przed ławę komisji. Rewolwer padł pod nogi Depretisowi, lecz szczęściem nie wystrzelił. Prezes zarządził natychmiastowe aresztowanie winnego. Obrady prowadzone dalej bez przerwy. Sprawa nazywa się Macaluso, pochodzi z Sycylii.

Petersburg 22-go. — *Journal de St.-Petersbourg*, z okazji nominacji hr. Kalnoky'ego na ministra spraw zagranicznych Austro-Węgier, poświęca mu gorąco napisany sympatyczny artykuł, w którym wyraża wysokie zadowolenie, iż maż tak wypróbowanych cnot dyplomatycznych staje na czele spraw zagranicznych, sąsiedniego mocarstwa i to w czasie, gdy między obu państwami ważne kwestje są roztrząsane. Kalnoky zdobył sobie tu życzliwość i zjednał wielu przyjaciół.

London 22-go. — *Hofjournal* ogłasza zaręczyny księcia Leopolda z księżną Heleną von Waldek. Księżna jest siostrą królowej Holandji i siostrzenicą królowej Szwecji.

Berlin 22-go. — *Nord. Allg. Ztg.* pisze: Ze względu na epokę stanowiącą znaczenie messażu cesarskiego, przy otwarciu parlamentu, polecił minister spraw wewnętrznych, aby messaż ten w formie plakatów wywieszony został we wszystkich gminach pruskiego państwa, w miejscach przeznaczonych do obwieszenia miejscowych rozporządzeń.

Berlin 22-go. — Rada związkowa na mocy prawa o socjalistach postanowiła dziś przedłużyć na rok, mały stan oblężenia w Berlinie.

Berlin 22-go. — Ze względu epokowego znaczenia orędzia cesarskiego na otwarcie parlamentu, minister spraw wewnętrznych zarządził, aby dokument ten w formie plakat wywieszony został na widok publiczny we wszystkich gminach państwa pruskiego.

Wiedeń 22-go. — *Wiener Zeitung* ogłasza nominację Kalnoky'ego na ministra domu cesarskiego i ministra spraw zagranicznych.

Belgrad 22-go. — Przybył tu nowy poseł austro-węgierski, hr. Kheventüller. Na powitanie do przystani pośpieszyli: marszałek dworu księcia i prefekt miasta.

Konstantynopol 22-go. — Z powodu zamknięcia greckich urzędów pocztowych w Turcji, poseł grecki w Konstantynopolu Konduriotis wręczył Porcie notę, domagającą się traktowania Grecji na prawach najwięcej uprzywilejowanych narodów. Porta odpowiedziała nakazem zamknięcia greckich urzędów pocztowych w Konstantynopolu i Janinie.

S Z A R A D A.

Kto tylko na *pierwszem drugim* choć to w modzie *Drugie* trzecie bezustannie *pierwsze* czwarte, Ten widocznie zbyt pochlebia swej *urodzie*; *Cała* odgranicza to co w niej zawarte.

Rozwiązanie zeszłego **Logogryfu**:

Dola i Niedola. — Rzym za Nerona.

Wyrazy:

1) Dobromir; 2) Odysseusz; 3) Loreley; 4) Abraham; 5) In-truz; 6) Nawarra; 7) Iran; 8) Erje; 9) Dromader; 10) oko; 11) Leon; 12) Adelajda.

Rozwiązanie logogryfu nadesłali najpierw: panie: Marja R., Marja Chwalibóg, dwie Marje z Nowolipok, Stefania Wyczałkowska, Filipina Pigłowska, Marja N., Delfina z Wio-rógóskich Wasiutyńska, Emma Kitzing, T. Piatkowski; pp: S. Lubowidzki, F. O. dakowski, Karol Bayer, F. Büthl, Emil Raa i Tadeusz Szpakowski, Izydor Funk, Witold Zurakowski, Zenon Dartsel, August Zieliński, Władysław Maszadre i Ludwik Rühl.

Kraków 23-go listopada.
Bank dla handlu i przemysłu wykazał w ostatniem sprawozdaniu 400,000 zlr. straty i chciał ją rozłożyć zarówno na właścicieli akcyj jak na właścicieli prioritetów.
Rząd jednak wziął tych ostatnich w obronę i na taką repartycję nie pozwolił, straty zatem sami tylko właściciele akcyj poniosą.
Petersburg 23-go listopada.
Ambasador rosyjski przy rzeszypospolitej francuskiej, książę Orłow, wyjechał do Paryża.
Petersburg 23-go listopada.
Wiadomość o mianowaniu generała Czerniajewa na ważne stanowisko jest pozbawioną zasady.
Petersburg 23-go listopada.
Wkrótce spodziewanym jest rozkaz nowego umundurowania wojsk według rosyjskiej formy.
Petersburg 23-go listopada.
Alliance israelite z powodu zimy wstrzymała przewóz emigrantów do Ameryki.
Emigranci w części powracają do Rosji, a w części wyruszą w drogę dopiero na wiosnę.
Petersburg 23-go listopada.
Journal de St.-Petersbourg i inne dzienniki tutejsze wyrażają żal z powodu wyjazdu posła austriackiego hr. Kalnoky i posła francuskiego generała Chauzy.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Paryż 21-go listopada. — Wczoraj po południu w sali sądu Jean Jacques Rousseau odbyło się zgrupowanie socjalistów. Pomiędzy obecnymi znajdowało się 10 socjalistów niemieckich. Wypowiadano bardzo gwałtowne mowy Gambecie, Clemenceau a nawet Tony Revillon. Lu-Michel kilkakrotnie zabierała głos.
Paryż 21-go listopada. — Wystawa elektryczności, u-czyniona środkami prywatnymi, zamknięta została z zyskiem 400,000 franków; suma ta użyta być ma na założenie w Paryżu laboratoriów chemicznych, do których pod-warunkami ma mieć każdy wolny wstęp.
Marsylja 21-go listopada. — Na rogach ulic porozle-żano nowe podburzające odezwy. Podpisane one są przez „komitet wykonawczy“ i wzywają wszystkich do wzięcia do ręki kamienia za broń. Warsztaty u-czyniono z nich za nieznosne domy poprawy.
Tunis 21-go listopada. — Pociąg kolei żelaznej, idący z Tunisu do Ghardimaou, musiał się zatrzymać o kilka kilometrów od tunisu. Wielkie kamienie znalezione leżące wprostek dro-gi dwóch arabsów zaczajonych w pobliżu schwymano i od-wołano do Tunisu. Wczoraj rano zostali oni rozstrze-żeni.
London 21-go listopada. — *The Telephone* donosi, iż „United Telephone Company“ zamierza wkrótce wstawić połączenie telefoniczne pomiędzy Liverpoolem, Manchesterem i Londynem.
London 21-go listopada. — Dzienniki angielskie dono-szą, iż naczelnik John Dunn zawiadomiał władze angielskie, iż uważa się za kandydata do tronu opróżnionego po kró-lem Edwardowi.
London 21-go listopada. — Wisbeach, w hrabstwie Cambridgeshire, wzniesiono ze składek publicznych pomnik dla Thomasa Clarkson, filantropa angielskiego, który łącznie z Williamem Wilberforce dołożył wszelkich starań dla znie-śnięcia handlu murzynami.
London 21-go listopada. — Górniczy w kopalniach wę-glowym Staffordshir, którzy przed trzema dniami zapłakali wzięli się do roboty po uzyskaniu podwyższenia płacy o 5%; porzucili powtórnie roboty, dla uzyskania pier-wszego wymaganego podwyższenia o 10%; bezrobocie w kopalniach trwa bez przerwy i obecnie jest przeszło 200,000 górników bez roboty.
Bazylija 21-go listopada. — Z rozporządzenia proku-ratora skonszkowano 100,000 litrów wina szlucznego wpro-szowanego z Niemiec, a znajdującego się tu na składach; właściciele pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.
Stolp 21-go listopada. — Przed sądem przysięgłych sta-ł oskarżony czeska część o wzięcie udziału w zbiegowisku anti-niemieckim, przy czem poniszczono i pozabierano różne rzecho-my, część o gwałty spełnione na osobach; dwunastu o-skarżonych skazano na więzienie od półrocza roku do 4 lat, a reszta uwolniono od odpowiedzialności.
Stuttgart 21-go listopada. — Wczoraj wieczorem na-stąpiło starcie dwóch pociągów osobowych; pięć osób ciężko rannych, wiele zaś innych poniosło cięższe obrażenia.
Peszt 21-go listopada. — Zmarł tu znany pisarz i dzien-nikarz Adolf Dux.
Peszt 21-go listopada. — O nagrodę 100 dukatów, prze-życzoną za najlepszą sztukę ludową, zgłosiło się 122 auto-rów z utworami dramatycznymi.
Fraga 21-go listopada. — Jedno z stowarzyszeń cze-skich, które przyjęło za zasadę nie przyjmować do swego składu Izraelitów, rozwiązane zostało wskutek tego przez roz-wiązanie Izraelitów.
Zagrzeb 21-go listopada. — Onegdajszej nocy dało się w Zagrzebku trzy wstrząśnienia ziemi.
Petersburg 21-go listopada. — Według *Herolda*, w pierwszym dziesięciu miesiącach roku bieżącego wywie-żono z granicę złota za sumę 41,145,852 t. j. o 38,234,282 rs. więcej niż w roku 1879, a o 24,187,782 rs. więcej niż w roku 1880.
Charków 21-go listopada. — Profesor instytutu wete-rynaryjnego Piotr Gordejew otrzymał pozwolenie na wyda-nie dziennika poświęconego weterynarji p. t. *Weterinarnyj* *Wiestnik*.
Cattaro 21-go listopada. — Bandy rozbójnicze z Heree-giny ukazały się na Pograniczu wojskowym powiatów Dalmacji i Cattara i zrabowały tam kilka domów; namies-żanie Dalmacji zarządził środki bezpieczeństwa.

— Na posiedzeniu komitetu Towarzystwa zachęty sztuk pięknych, dnia 31-go października (12-go listopada) r. b. odbytem, przyjęci zostali na członków rzeczywistych Towarzystwa pp. Kleczkowski Jan, Kotowicz Franciszek budowniczy, ks. Koskowski Edmund i Piwnicki Witold, artysta-malarz.

— Komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych przypomina członkom rzeczywistym oraz członkom korespondentom tegoż Towarzystwa, którzy dotychczas nie uiszcili przypadającej od nich składki za rok bieżący, iż takowa w ciągu bieżącego miesiąca listopada do kasy Towarzystwa wniesioną być winna.

— **Dr dentysta Ignacy Oppenheim** (były asystent dra Geo de Marini, dentysty Jęgo Cesareko-Królewskiej Mości w Petersburgu) przyjmuje od 10 r. do 7 w., Miodowa 3, dom p. Grabowskiego. —29867—

— **Dr Grodzki**, autor „Poradnika lekarskiego dla mężczyzn”, leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek takowych. *Złota 5.* (29820)

— **Dr W. Horoch** (ulica Wspólna nr 13a) wyjechał do Paryża. —29839—

— W **Zakładzie nauki rzemiosł i rękodzieł** dla kobiet, Marszałkowska 53, zaczynają się kursa kroju sukien, bielizny, strojów, kwiatów, krawatów, koronek, na które przyjmują się zapisy. —27069—

Zawiadomienie.

Osoby źle mnie życzące utrzymują, jakoby i nadal pozostawała w spółce Magazynu pod firmą Emma Bialkiewicz i Amelja Neelson. Dla uniknięcia nieporozumień mam zaszczyt zawiadomić jw. damy i sz. klientki, iż z dniem 1 października r. b. wyszłam ze spółki pod powyższą firmą dotąd egzystującej, i otworzyłam Magazyn Strojów damskich, przy ulicy Niecałej pod nr 5, idąc do ogrodu Saskiego, po lewej stronie. (29753)

Amelja z Neelsonów Krug.

5% Pożyczka Premjowa Rosyjska z 1864 r. Asekurację od losowania amortyzacyjnego, odbyć się mającego w dniu 2 (14) stycznia 1882, za opłatą od sztuki:

kop. 50 dla miejscowych, kop. 60 dla zamiejscowych łącznie z portorją przyjmuje

MAURYCZY NELKEN —29522— Krakowskie-Przedmieście nr 77.

W zesłanym ogłoszeniu wydrukowano mylnie wrzodzi zamiast stycznia.

Komitet Towarzystwa „Harmonja”

ma zaszczyt podać do wiadomości, iż dnia 14-go (26) b. m. to jest w sobotę, jako w rocznicę założenia Towarzystwa, daną będzie w lokalu „Harmonji”

kolacja składkowa

dla członków Towarzystwa z ich rodzinami i gości przez nich wprowadzonych, poczem będą miały miejsce tańce; początek o godzinie 9-tej wieczorem. Bilety na wieczór wydawane będą codziennie do włącznie piątku, 13-go (25-go) b. m., w lokalu Towarzystwa w porze wieczornej; poczem lista zamknięta zostanie i późniejsze zapisy przyjmowane więcej nie będą.

Dyrektor Towarzystwa **Otto Partowicz**, (29627) Członek komitetu, sekretarz **Henryk Herbst**

— Doktor **Rozencwajg** z Karlsbadu przyjechał do Warszawy, ul. Nowolipie nr 30, 2-je piętro. —29799—

— **Dr Z. Nieszkowski** powrócił z zagranicy, przyjmuje od godziny 4-tej do 6-tej po południu **Nowy-Swiat nr 39.** —28334—

KORESPONDENCJE PRYWATNE.

— **M. 1001.** — Wszystko dobrze. (29892)

Cena okowity z dnia 23 listopada. Nieuregulowana.

— Wysokość wody na rz. Wiśle stóp 5 cali 4.

TEATR:

WIELKI.—Dziś: „Elda”.—Jutro: „Quod libet”, balet.

RÓZMAITOSCI.—Dziś: „Epidemia”.—Jutro: „Podkomorzyna”.

MALY.—Dziś: „Trzy kapelusze” i „Beben”.—Jutro: „Filiżanka herbaty”, „Beben”, „Blażek opętany”, „Żyd w beczce”.

Przez Rząd zatwierdzony i kaucjonowany **BON KOMISSOWY** pod firmą

SALA LICYTACYJNA PRYWATNA Miodowa nr 11.

1) Przyjmuje na sprzedaż z wolnej ręki lub przez licytację wszelkie ruchomości: meble, dywany, futra, ubrania, lustra, biżuterje, rzeczy sztuki, ekwipaże, instrumenta muzyczne i t. p.

2) Na zlecenia kupuje i sprzedaje wyż wymienione przedmioty, jakoteż wyroby i towary od fabrykantów i kupców.

3) Wymienia meble. Zapas nowych i używanych wielki na składzie.

Otwarta codziennie od godziny 9-tej do 7-mej wieczorem. W święta od 12—3. 5216k

NOWO-OTWORZONA

RESTAURACJA EDEN,

pod firmą **KAROL**, Senatorska nr 27,

poleca **obiady**, oraz wszelkie jedzenia w każdym czasie; **Wina** w rozmaitych gatunkach, wszelkie napoje tak krajowe jak i zagraniczne, po cenach handlowych. **Ostrygi** Holsztyńskie codziennie świeże. k-25790

Nauczycielka śpiewu

solowego, uczennica profesora Proszla, posiadająca patent z instytutu muzycznego warszawskiego, za pokój oddzielny przy zaencej rodzinie, życzy udzielać codziennie lekcji śpiewu jednej lub dwom paniom.—Adresy proszę składać w Redakcji pod lit. R. 29503k

Suma hipoteczna 3,000—4,000 rs.

29419k
żądana jest zaraz na hipotekę domu w jednym z większych miast na prowincji Królestwa.—Oferty pod lit. K. Ż. przyjmuje Warszawska Agencja Ogłoszeń, Senatorska 22.

Egzaminowana Nauczycielka,

polka, posiadająca języki: angielski, francuzki, niemiecki i polski; wysoko muzyczna, jest do umieszczenia na pensji rs. 350.—Blizsza wiadomość w **Warszaw. Agencji Ogłoszeń Rajchmann i Frencler**, Senatorska nr 22 k-29749

W osadzie Zagorów, pow. Słupieckiego, w miejscowości ludnej i zamożnej jest miejsce dla

LEKARZA

ze stałą płacą rs. 500 rocznie.—Wiadomość ul. Grzybowska nr 29, u p. Sokolnickiego, rządcy domu. 29780—k

MAGAZYN BLAWATNY

specjalnie wyrobów wełnianych

Z FABRYK

krajowych ruskich i zagranicznych, pod firmą

W. Kleczyński i S-ka

Krakowskie-Przedmieście nr 52,

w gmachu Resursy Obywatelskiej,

poleca Szan. Publiczności swe towary po cenach następujących:

Verouse w kratkę, łokieć po kop. 14.

Lustry gładkie, łokieć po kop. 15, 18, 22 1/2 i 25.

Alpaga **Lustry**, w najlepszym gatunku, łokieć po kop. 30, 35 i 37 1/2.

Croisé gładkie, w różnych kolorach, łokieć po kop. 25, 30, 32 1/2 i 40.

Plaidy w kratkę, 2 łokcie szerokie, łokieć po kop. 45, 50, 55 i 60.

Diagonale w różnych kolorach, łokieć po kop. 35, 40 i 50.

Crepy kolorowe, łokieć po kop. 30.

Veloutine, 2 łokcie szerokie, czysto wełniane, w najlepszym gatunku, łokieć po k. 95 i rs. 1 k. 15.

Stratford, 2 łok. szeroki, czysto wełn., w najlepszym gatunku, łokieć po rs. 1 k. 25.

Kaszmiry czarne, czysto wełn., w najlepszym gatunku, łokieć po kop. 60, 70, 90, rs. 1, 1.25, 1.40, 1.60, 1.75 i t. d.

Armury czysto wełn., w najlepszym gat., łokieć po rs. 1.40, 1.60, 1.90, 2 i 2.40.

Kaszmiry kolorowe, 3 łokcie szerokie, na koldry, w najlepszym gatunku, łokieć po rs. 1 kop. 25.

Flanele kolorowe, czysto wełniane, podwójnej szerokości, łokieć po kop. 65, 75, 85, 90, rs. 1 i 1 kop. 15.

Chustki duże, czysto wełniane, po rs. 2 1/2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 1/2.

Chustki Himalaya w najlepszym gatunku, po rs. 11 1/2. k-29188

Kamloty czarne i kolorowe, łokieć po kop. 20, 25, 30, 35, 40, 50 i 55.

Koszule męskie

z wybrowego materiału i eleganckiego kroju, przez specjalistę poleca **taniej jak wszędzie** nowo-otworzony magazyn **NOE**, ulica **Nowo-Senatorska nr 4.** 29869—k

Jest do sprzedania

Fisharmonia

mała, o jednym miechu 3 1/2 oktaw, w dobrym stanie, za rs. 50.—Wiadomość Krak.-Przedm. nr 15, w drugim podwórzu, w lewej oficynie mieszkania nr 34, na I piętrze. 29764k

Ważne dla Bibliomanów.

Są do nabycia w każdym czasie następujące dzieła:

1. **Volumina legum i inwentarz Żeglckiego**, tomów 7, wydanie piąskie.

2. **Uchwały konfederacyjne z 1764 r.**

3. **Konstytucje sejmku ordynar. Warszawy**, z roku 1776.

4. **Elogium Historiae Dr Pauli Piasecki.**

5. **Orbis polonus**, S. Okolski, tomów 3.

Oprawa w pergamin i bardzo dobrym stanie. Życzący nabyć powyższe dzieła raczy zgłosić się listownie pod adresem: Mieszkowski w Brześciu, przez Kielec i Pinczów. k-29747

Niniejszem mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że wystąpię z dotychczasowej firmy: „**Bracia Pfefferberg**”; a brat mój **Simon Pfefferberg** prowadzić będzie nadal interes ze wszystkimi Aktywami i Passywami dawniejszej firmy, wskutek czego weksle wystawione płatne do dnia 1-go Kwietnia 1882 r., z podpisem **A. H. Pfefferberg** i **Simon Pfefferberg**, weksle to **Simon Pfefferberg** przyjmą na siebie.—Ostrzegam zarazem, że weksle z jedynym podpisem: **A. H. Pfefferberg** są nieważne i takowych płacić nie będą.

Przy tej sposobności mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że otworzyłem tu w Warszawie na Nowym Świecie nr 23,

Magazyn Towarów Łokciowych

pod firmą:

Adolf H. Pfefferberg.

W nadziei, że Szanowna Publiczność raczy mnie i nadal zaszczytać swymi względami, upraszam najuprzejmiej o zwrócenie uwagi na teraźniejszy mój podpis.

Z wysokim szacunkiem

ADOLF H. PFEFFERBERG.

Adolf H. Pfefferberg przestaje się podpisywać: **A. H. Pfefferberg**, a odtąd podpisywać się będzie: **Adolf H. Pfefferberg**. k-29823

Pasztety Strasburskie

Makrelle marynowane, **Szproty** i **Zosos** w oliwie, otrzymał świeże

SKŁAD WIN, DELIKATESÓW **J. ROKOWSKIEGO,** Nowy-Swiat nr 68. 29877k

Od 1-go Grudnia r. b. potrzebny jest

DUŻY POKÓJ

z przedpokojem, lub dwa mniejsze pokoje w bliźkości ulicy Wierzbowej.—Adres zostawić w Kantorze Kur. Warsz. pod lit. A. S. I. 5.

Nagrody rs. 5

otrzyma, kto da znać o skradzonej w dniu 22 Listopada **Lornecie** w oprawie z ciemnej perłowej masy, z firmą **Alberti'ego** w Paryżu napisem „**Jumelle Duchesse**”. Ostrzega się, aby takowej nikt nie nabywał gdyż do odpowiedzialności sądowej pociągnięty będzie.—Wiadomość w Perfumerji **Wł. Centnerszvera**, Bieleńska nr 2. 29888k

Nie rwać zębów

Emilja Wolf uwalnia od bólu zębów wszelkich metalowych narzędzi, także piłę buje zęby, oraz odstępuje kropie od bólu zębów i wodę higieniczną, wzmacniającą dąbki, sła i oczyszczającą zęby.—Róg ulic Aleksandra i Krakowskiego-Przedmieścia domu nr 14, na I piętrze. 28551k

CENY ZBOŻA

za pud na stacji „Praga” drogi żelaznej warsz.-teresp. z dnia 22 listopada 1881 r.	155	150
Pszonica wyborowa	145	140
„ średnia	138	133
„ ordynaryjna	111	106
Żyto wyborowe	106	101
„ średnie	100	95
„ ordynaryjne	87	82
„ średni	95	90
„ ordynaryjne	86	81
Owies wyborowy	82	77
„ średni	82	77
„ ordynaryjne	70	65
Kasza jaglana wyborowa	130	125

P. Werner et Comp.

Kurs giełdy warszawskiej

dnia 23 listopada 1881 r.

Weksle:	zadano	placano
Berlin 100 m. z kr. term.	46.3 1/2	—
Londyn 1 f. st. „	93.5	—
Paryż 100 fr. „	37.50	—
Wiedeń 100 gul. „	79.80	—
Papiery publiczne:		
4% L. zast. 3 okr. s. I i II	97.60	—
5% L. z. nowe z r. 1869 d. m.	97.20	—
„ „ „ „ „ m.	92.50	—
List. zast. m. Warsz. ser. I	91.50	—
„ „ „ „ „ II	91.20	—
List. z m. Łodzi ser. I i II	84.70	—
4% Listy likwidacyjne d. m.	84.50	—
Bil. Ban. Ces. s. I, II i III	—	—
Ros. Poż. Prem. z r. 1864	1866	—
I Pożyczka wschod. rs. 100	90.25	—
II „ „ „ „ „ 100	90.25	—
III „ „ „ „ „ 100	90.25	—
Akcje i obligacje:		
Akc. dr. z. W.-W. rs. 100	—	130
Akc. dr. z. W.-B. rs. 100	—	303
Akc. dr. z. Warsz.-Teres.	—	313
Akc. dr. z. Fabrycz.-Łódz.	—	—
Akc. Banku Hand. w War.	—	—
Akc. Banku Dysk. w War.	—	—
Akc. Banku Handl. w Łodzi	—	—
Akc. War. T. ub. od ognia	1000.	—
Akc. War. T. fabr. cukru	—	—
Akc. T. f. cukru Józefów	—	—
Akc. Dobrzel. t. fabr. cukru	—	—
Akc. T. Lilpop. Ran i Lew.	—	—
Akc. Tow. fabryki machin	—	—
Akc. Tow. Łazien. i Łaziń.	—	—
Akc. T. zakł. przedz. Zaw.	—	—

Wartość kuponów:

Od listów zastawnych 4% k. —
Od listów zastawn. nowych 5% k. 209 1/2
Od list. zast. m. Warsz. ser. I i II k. 73 1/2
Od listów zast. m. Łodzi k. 30 1/2
Od listów likwidacyjnych k. 191 1/2

Jedyna agentura na Królestwo Polskie Maszyn Wheeler Wilson, oryginalnych amerykańskich, z krzywą i z prostą igłą, uznanych za najlepsze, w składzie maszyn Pollack Schmidt, Krakowskie-Przedmieście nr 7. k-27011

Koleje żelazne	Odehod.	Przych
	godziny	i minuty
Warsz.-Wiedeńska:		
obwodowy 3 klasy	6—r.	9 50 w.
obwodowy 3 klasy	11 10 r.	5 55 w.
obwodowy 3 klasy (do Piotrk.)	5 35 w.	10 10 r.
pozysze pociagi łączą się z liną łódzką.		
obwodowy 2 klasy	9—w.	7—r.
obwodowy 2 klasy	8 30 r.	—
obwodowy 2 klasy	—	8 05 w.
Warsz.-Bydgoska:		
obwodowy 3 klasy	6 50 r.	10 30 w.
obwodowy 2 klasy	2 35 p.	2 45 p.
obwodowy 2 klasy	8 30 r.	—
Warsz.-Terespolska:		
obwodowy 3 klasy	11 20 r.	7 11 w.
obwodowy 2 klasy	3 50 p.	1 37 p.
obwodowy 2 klasy	7 12 w.	7 34 r.
Warsz.-Petersburska:		
obwodowy 3 klasy	9 30 r.	7 33 w.
obwodowy 3 klasy	6 43 w.	3 53 r.
obwodowy 3 klasy	11 20 w.	10 20 r.
Warsz.-Mława:		
obwodowy 2 klasy	9 20 r.	8 24 w.
obwodowy 2 klasy	6 07 w.	10 43 r.
Warsz.-Kowla:		
obwodowy 2 klasy	1 50 p.	2 17 p.
obwodowy 2 klasy	9 14 w.	8 15 r.
Obwodowa:		
obwodowa wiedeńskiego	1 10 p.	11 26 r.

Jedyny specjalny Skład Koronek ruskich w Warszawie,
 ulica Mazowiecka № 3, drugie piętro.
 Odbiera co tydzień świeże transporty koronek ręcznych, wykonywanych podług deseni francuskich.
 Ciemne i czarne. 27057k
 Krawaty, fasony zjedwabiu francuskiego.
 Oszycia do chusteczek balowych.
 Szerokie i grube na meble.
 Do sukien, bielizny i mebli.
 Tamże Herbata firmy Szlakowa, jedyna w Warszawie, posiadająca ogromne składy w Moskwie i Petersburgu.

Sery Litewskie i Bułjony Ukraińskie,
 nadeszły świeże DO HANDLU 28624k
L. KRUPSKIEGO,
 przy Placu S-go Aleksandra Nr 3.
LICYTACJA.
 Licytacyjna wyprzedawać będzie 29106—k
Dywanów Angielskich
 przez licytację każdego Czwartku o godzinie 12-tej w południe stale się odbywające.

LICYTACJE.
 Zarząd Salicytacyjnej, ma zaszczyt zapowiedzieć, iż oprócz codziennej ciągłej licytacji z wolnej ręki, stale w Czwartki w tej lokalności odbywać się będzie licytacja ruchomości.
 Uwaga. Sala, na mocy przysługującego interesantów, wszelkich sprzedaży przez licytację na miesiąc. 26878
Fabryka Musztardy A. SCHWEITZER,
 przy ul. Królewskiej № 19,
 przeznaczający się dobrocią, w różnych gatunkach, oraz na arcy i kwatery, po cenach występnym.
 28712—k

POLECAMY NASZ W KRAJU
Pierwszy i największy specjalny magazyn sprzętów domowych i naczyń kuchennych,
 tak dla nowych urządzeń, jak i dla skompletowania gospodarstw kuchenne-domowych już istniejących i jesteśmy w stanie kompletne urządzenia kuchenne włącznie z wyrobami bednarskimi i meblami kuchennymi w przeciągu kilku godzin dostarczyć.
 Ustawienie przedmiotów w obrębie miasta uskuteczniamy bezpłatnie.—Wszelkie zlecenia wykonywamy jak najakuratniej z możliwym pośpiechem. k—28483

Unger & Poznański
 Elektoralna 3. W WARSZAWIE. Elektoralna 3.

!!!PIERZE!!!

Kto chce zyskać z czystego towaru i nabywać takowe ekonomicznie i nadler tanim sposobem, raczy przekonać się w składzie moim przy ulicy Zabiej № 3, vis-à-vis Saskiego ogrodu, dom przechodni od ulicy Przechodniej № 4, mieszkania № 6, gdyż nadszedł znaczny transport Pierza od darcia, od najtańszych do najdroższych, które sprzedaje o 25% taniej jak zwykle, po cenach stałych, podług następującego cennika:

Pierze gęsie niedarte	od kop. 15.
" darte	" " 35.
Puch zwyczajny	rs. 1 " 26.
" Łabędziowy	" 2.
" Edredonowy	" 6.

Hurtownie, jako też dla bab noszących pierze do sprzedania na targu, odstępuję rabat.

Ceny stałe.
 L. Apfelbaum.
 k—29790

PIECE i KUCHENKI k—25475
 żelazne lane i blaszane patentowane, wewnątrz grubo wykładane gliną paloną, od najmniejszych, w cenie Rubli 3, do największych, najodrobniejszych i najnowszej konstrukcji, polecają
Krzysztof Brun i Syn
 w Warszawie, Plac Teatralny.
 Rysunki i ceny na żądanie; Handlującym rabat.

Nowo-otworzona pierwsza Krajowa Fabryka
Piór Strusich i Fantazyjnych
F. GLIWIC,
 poleca swe obfite zapasy po cenach fabrycznych.—Przytem dla dogodności Szanownych Pań, fabryka sprowadza ciągle Modele Produkcji Paryskiej, jako to: **Piora, Fantazje, Aigretty;** wszystko to zachwycające gustem i elegancją, po cenach niepraktykowanie niskich.—Pranie, fryzowanie i farbowanie na sposób francuzki. k—29792
 Senatorska № 20, wprost kościoła S-go Antoniego, lewa otoczyna.

TRUMNY METALOWE
 w różnych gatunkach, z wszelkimi przyborami.
 Towarzystwo Warszawskiej Fabryki Wyrobów Metalowych
"WULKAN"
 (dawniej Karol Minter). k—29564
 Skład fabryczny: Wierzbowa Nr 1.
 Adres dla Telegramów: "Towarzystwo Wulkan Warszawa."
 Zamówienia otrzymane telegrafem załatwiają się pierwszym odchodzącym pociągiem.

Specjalny Skład Trumien Metalowych, Więncy i Przyborów pośmiertnych przy fabryce wyrobów Metalowych
L. TARNOWSKIEGO,
 ulica Czysza Nr 4. k—26517
 W dni świątecznej wście do Składu od podwórza.

Drut żelazny
 „ mosiężny
 „ nejsilbrowy
Blachę cynkową
 „ białą
 „ mosiężną
 „ nejsilbrową
 „ platerowaną.
Rury mosiężne
 poleca Skład
 wszelkich materiałów blacharskich
Brzadzinyński i S-ka
 Orla № 4. 29874k

Swiezo przyprawdzone
Cztery KONIE
 z prowincji, para skarogniadych i para siwych, rasowych, młodych i bardzo silnie zbudowanych, są do sprzedania przy ulicy Chmielnej № 8.—Widzieć je można każdodziennie, do godziny 12 rano. 29609—k

CEDULA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
 Produktowo-Towarowej
 Dnia 6 (18) Listopada 1881 r.

	Od	do.
	rs. k.	za pud
Zboże (cał. wagon. St. Praga)		
Pszemica wyborowa	1.53	1.56
" wysoko-pstra i szklis.	1.41	1.46
" pstra	—	—
" smolna i ordynaryj.	1.30	—
Zyto krajowe nowe	1.10	1.12
" ruskie	1.05	1.09
Jęczmień	—87	—96
Owies	—82	—98
Groch warzelny	—	—
" na paszę	—	—
Gryka	—	—
Rzepak zimowy	—	—
" letni	—	—
Koniczyna biała	7.—	7.50
" czerwona	5.—	5.50
Cukier Rafinada	7.25	—
" cica-kryst.	7.25	7.40
" Kostki	7.10	—
" Mączka krystalicz.	6.15	—
" mielona	6.15	—
Wełna kraj. wys. cienka	26.50	27.—
" cienka	18.—	21.—
" sred. cienka	—	—
" ordynaryjna	—	—
" ruska mojka	33.—	35.—
" peregon	21.—	22.50
" niemyta	—	—
Len moczony K. za pud.	4.30	5.—
" rozszony	3.40	4.40
Konopie czyste № 1	4.20	4.40
" srednie № 2	4.—	4.20
" poślednie № 3	3.80	4.—
Okowita 78° z akc. i bez bezz. loc. Warsz. na wiadro	7.94	—
" 78° z bezz. kontr. na exp.	6.25	—
Tłuszcz: Łój rus. do św. domyd.	6.40	—
" do mydł.	5.95	—
Łój warsz. topielny	6.30	—
Łój amerykań. barani woł.	6.30	—
Na dostawę łój świeczny mydlany	6.20	—
Olej rzepakowy surowy rafin.	5.75	—
" rafin.	6.—	—
" lniany	5.65	—
" konopny	5.75	—
Terpentina	2.40	2.45
Nafta amerykańska	2.75	—
" ruska	2.10	—
Towary kolonialne		
Kawa Ceylon gruboziar.	18.—	21.50
" Ceylon drobnoziar.	15.25	16.—
" Ceylon perłowa	20.50	22.—
" Rio	10.25	14.—
Ryż Patna	3.20	4.10
" Rangoon	2.90	3.20
Pieprz Singapur.	12.15	12.40
Oliwa Gallipoli do masz.	10.—	—
" Gallipoli do pal.	10.25	10.50
" Malaga	10.25	10.50
Chemicalia:		
Soda kalcyn. 50/52°	1.55	1.60
" kalcynow. 36°	1.30	1.35
" kaustycz. 70/72%	2.70	—
" krystaliczna	1.—	1.05
Atun krystaliczny	1.60	1.65
" koncentr. dla pap.	1.05	1.08
Sól glaub. kalc. dla hut szkl.	1.05	1.10
Potaż krajowy	2.77 1/2	—
" zagraniczny	2.85	3.70
Koperwas miedziany.	4.60	4.80
Sól kuchen. z Inowrock. pud.	—65	—
Sól mielona z Inowrockawia.	—53	—
Sól w kawałkach do	—50 1/2	—
Sól kamion. Stasturecka pud.	—53 1/4	—
Sól liwepolska	—65	—

Niecała 12.
MAGAZYN BIAŁY
L. Faleckiego i Syna

SPRZEDAJE TOWARY
po niżej oznaczonych cenach:
Adamaszki czysto wełn. na kołdry w różn. kolor. około 3 lok. sz. lok. po kop. 80, rs. 1 i rs. 1 kop. 25.
Kaszmiry czysto wełn. na kołdry w różn. kolor. 3 łokcie szerokie, łokieć po rs. 1 kop. 20.
Atlasy czysto wełn. na kołdry, w różn. kolor. 3 lok. sz., lok. po rs. 1 k. 35 i rs. 1 kop. 50.
Kołdry wełn. w różn. kolor. i gatunkach, szt. od rs. 3, do rs. 10.
Kapy wełn. na łóżka w różn. kolorach szt. po rs. 4 kop. 50 i rs. 7 kop. 50.
Kapy wełn. gobelinowe w pasy jedwabiem przerabiane w różn. kol. sztuka po rs. 7 kop. 50.
Kapy pikowe, białe i różowe, szt. po rs. 3 kop. 25 i rs. 3 kop. 50.
Firanki muszlinowe 10 ćwierci szer., lok. po kop. 30, 35 i 40.
Firanki siatkowe, bardzo szer. w ładnych deseniach, lok. po kop. 40, 50, 60 i 70 i 80.
Kretony na meble w różn. deseniach i szerokościach, lok. od kop. 15 do kop. 50. (27921)
Brokatela na meble i portjery, w wyborowym gat. w różn. kolorach i deseniach, łokieć po rs. 1.

Magazyn Mebli
Nowych i używanych
PIECHOWSKIEGO i S-ki
1000
2800
Marszałkowska № 60, róg Zielonego Placu, 1 i 2 piętro.
Znaczny wybór mebli gotowych, krajowych i zagranicznych.—Posiadając własne warsztaty stolarskie i tapicerskie; przyjmuje obstalunki na roboty: stolarskie, meblowe, tapicerskie i dekoracyjne.

!!! T A N I O !!!
są do sprzedania kilka garniturów **Czarnych i Orzechowych** krytych w aksamit i wełniane pokrycia, oraz **Szeslongi i Sofy** paryżkie w skórę i w pokrycia a także garnitury całkiem kryte. Zakład posiada duży wybór modeli mebli i firanek według ostatnich żurnali francuzkich i przyjmuje przerobienia mebli i firanek, zamienia takowe a za dobroć wyrobu zakład ręczy, z czem się polecam.
J. Michalski Nowy-Swiat róg Chmielnej № 27, wehód od Chmielnej. 28590k

PIWO PILZEŃSKIE
Kuracyjne Oryginalne
poleca skład główny **Z. EBER**, róg Marszałkowskiej i Erywańskiej № 60. 29632k

ZAWIADOMIENIE.
Od lat wielu iatniejący **Magazyn Ubiorów Męskich**, cieszący się dobrą opinią, zawiadamia o nadeszłym **wielkim wyborze** zimowych Paletotów od 22 do 45 rs., ubiorów Zakietowych od 25 do 42 rs., Marynarkowych od 20 rs. Ubiorki dla chłopczyków i dzieci, są także w wielkim wyborze. Wszystkie ubrania gotowe znajdujące się na składzie, są wykończone podług najnowszych fasonów i to z najlepszych francuzkich, angielskich i britiserskich materiałów.
O liczne odwiedzanie Magazynu firmy naszej, uprasza z szacunkiem **E. SAMET**,
Krawiec z Wiednia, w Warszawie Senatorska № 22.
Filja w Kijowie Kirschattek. k-29262

KANTOR LOTERJI
ROZALI SILBERSTEIN,
egzystujący od lat kilku przy ulicy Wierzbowej Nr 4, z dniem 20 Listopada przeniesionym został na ulicę Rymarską Nr 8, do składu wyrobów tabacznycy, pod firmą **A. L'ESPERANCE.** k-29514

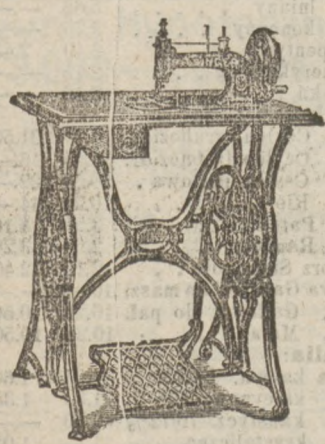
MAGAZYN
Samowarów, Noży, Tac, Szkła, Porcelany, Fajansu i Zabawek dzieciennych
M. Liedtke dawniej **WEREITIN,**
Nowy-Swiat № 39,
poleca Szanownej Publiczności tylko co nadeszłe
WYROBY PÓL-PORCELANOWE
fabryki **Villeroy et Eock**, białe i w rozmaitych deseniach, jak również wielki Wybór Zabawek dzieciennych, po cenach znacznie niższych.
Zamówienia z prowincji wykonywają się z wszelką akuratacją. k-28265

WYPRZEDAŻ
w Magazynie Towarów Białych,
Koronek, Wstążek etc.
pod firmą
F. GRUNWALD,
Senatorska Nr 16,
urządzoną została wyprzedaż różnych towarów wysortowanych, po nadywyczał niższych, ale stałych cenach. k-29621

Dowiedzionem zostało!!!
ze najlepiej i najtaniej kupić można wszystkie towary lokciowe w znanym nie tylko u nas **lecz w całym Cesarstwie ze swej taniosci**
Składzie Towarów,
przy rogu ulic **Dzikiej i Nowolipek**, dom Brauna Nr 1, mieszkanie Nr 4, na pierwszym piętrze.
gdzie dostać można:
Koszule białe wyborowe, z kretonu zdrowego, przetrze, i znaczone z webowemi gorsami po rs. 1 kop. 75.
Koszule białe balowe, z najlepszym kretonu zdrowego, przetrze, z najcięższymi webowemi gorsami, kołnierzami i mankietami, podług statnych fasonów francuzkich po rs. 2 kop. 50.
Koszule czysto płócienne, z cienkimi gorsami, kołnierzami i mankietami po rs. 3.
Koszule ekonomiczne, nadywyczał płóci kne i praktyczne, kolorowe z ofortu, cudowne desenie po kop. 2.
Koszule noce creasowe po kop. 1 i rs. 1.
Koszule noce z małosyjskiem wywyczałem po rs. 1 kop. 25.
Gacie creasowe trwałe, wyborowe, wyczałem po rs. 1 kop. 50.
Gacie dymkowe szycie, po rs. 1 kop. 10.
Gacie dymkowe białe, nadywyczał czaj trwałe, po kop. 10.
Gacie barchanowe bardzo cieple, higieniczne, po rs. 1 kop. 50.
Kaftaniki trykotowe po kop. 90, rs. 1 aż do rs. 2 kop. 25.
Skarpetki po kop. 40 i 50, wełniane po kop. 50 i 60.
Ręczniki niciane po kop. 40 i 50.
Prześcieradła gotowe, obrobiane i znaczone bez szwu 3 1/2 lok. długości, 2 1/2 szerok., po k. 90 pod kołdry, przesieczne, po rs. 1 kop. 50 i rs. 1 kop. 80.
Powłoczki gotowe, cretonowe, walczyk, piejek 75.
Kołdry zimowe sławuckie, wełniane, po rs. 6.
Obstalunki z prowincji i sumienoscia z jak największą akuratacją i sumienoscia. Adresować: **Iz. Hertz**, Skład Towarów, przy rogu ulic **Dzikiej i Nowolipek**, dom Brauna Nr 1, mieszkanie Nr 4. k-26564

Wiadomość.
Pod № 8, przy ulicy Mazowieckiej, skradzione zostały z pod zamknięcia różne przedmioty, a między innymi:
Wielka misa kryształowa, rżnięta, starożytna, znacznej wartości i takież masielnica z przykrywą i podstawą.
Kradzież miała miejsce prawdopodobnie w czasie trzytygodniowej nieobecności właścicieli. W domu pozostawione były dwie służące wypróbowanej wierności i lokaj rodem z Galicji. 29770k

ORYGINALNE MASZyny DO SZYCIA
najstarszej i największej w świecie Fabryki Maszyn do szycia
THE SINGER MANUFACTURING COMPANY
są niezrównane co do ich dobroci, zdolności wykonania i trwałości, a w skutek tych zalet są najbardziej wzięte.
Sprzedają się na rozplataę tygodniową po **RS. 1**
ażeby tym sposobem uprzystępnąć osobom mniej zamożnym nabywanie jednej z najlepszych maszyn do szycia.
Wszystkie zaś inne maszyny do szycia, pod nazwą Singera sprzedawane, są podrabiane.
G. NEEDLINGER, w Warszawie.
WIERZBOWA Nr 4 i DŁUGA Nr 29. k-27893

Wyszedł z druku i złożony jest na głównym składzie w Księgarni
GEBETHNERA i WOLFFA
 W WARSZAWIE:
 Źródło Dziejowych Tom IX,
 p. n.
Księgi Podskarbińskie
 z czasów
STEFANA BATOREGO.
 W dwóch częściach wydał
Adolf Pawiński.
 Cena rs. 3.
 Do nabycia w znaczniejszych księgarniach w kraju i zagranicą.
 n-29707

Świeżo opuścił prasę Kalendarz
 nie astronomiczny, lecz humorystyczny
 pod tytułem
"KOMETA"
 obejmujący w sobie artykuły znanych humorystów: **Moestosa, Henryka, Gwieka, M-inga** (pseudonimy).
 wydał **Adam Kiel.**
 Dostać można we wszystkich Kioskach i Księgarniach w Warszawie i na prowincji.
 Księgarnia Jana Breslauera, ul. Miodowa 4890, posiada jeszcze resztującą ilość egzemplarzy

Modlitwy za zmarłych
 przez hrabinę de Flaigny. Wydanie piąte.
 Cena egzemplarza rs. 1. 29665-d

Narzekanie i płacz Ojców Świętych.
 Cena egzemplarza kop. 60. 29630

Skład Obrazów Maurycyego Robieczka
 przygotował oprawy do
Premji Towarz. Krakowskiego „Matka Chrzestna“.
 Na bleitraniu lakierow. od rs. 3 do 8.
 Nabycie za szkłem 4, 13.
 Premja może być zamieniona na oprawę z odpowiednią dopłatą.
 Zamówienia przyjmują Skład główny, Krakowskie-Przedmieście № 41 i Filja, na Marszałk. № 51. 29554b

NIEMKA
 szuka lekcji i konwersacji na godziny.
 Bracka № 9, mieszk. 4, od godz. 9-11 rano.

KUCHARKA
 gotująca, dobrej opinii, może zaraz znaleźć miejsce. — Wiadomość przy ul. Nowatorskiej № 4, mieszk. 13. 29527

OFICER AKADEMIK
 przygotowuje młodych ludzi do egzaminu ohotników 1-go i 2-go rzędu, jak również wstąpienia do szkół wojskowych i jun- wskich. Przyjąć może i na mieszkanie. — Adres: Alea Ujazdowska № 19, mieszk. № 19.

WYDAWNICTWO Pedagogiczne, metody Froebła

nakładem
Juljana Müllera,
 ulica Senatorska Nr 18,
 wprost kościoła św. Antoniego.

ZABAWY I ZAJĘCIA:

- Budownictwo** do ustawiania 18 figur rs. kop. 1. —
- Ustawianie** cegiełkami 16 różnych przedmiotów i budowli 1. —
- Układanie** kwadratami z kolorowanymi wzorkami 1. —
- Budowanie** cegiełkami wejścia do ogrodu saskiego i pawilonu zegarowego dworca dr. żel. war.-wied, oraz różnych figur 1 35
- Myriorama** do układania wielu tysięcy poizay dla nabierania gustu w rysunkach 1 —
- Szablony** do obwodzenia konturów różnych rysunków — 60
- Patrony** do przerysowania i malowania 10 różnych rysunków 1. —
- Wykałanie, Malowanie i Wyszycie** wólczką z wzorkami kolorowymi 1. 20
- Robótki i wyszycie** wólczką na kanwie papierowej 2. —
- Wykałanie i Wyszycie** wólczką — 60
- Składanie** patyczkami i korkami 45 figur — 60
- Przeplatanie** przeciekami, ze wzorkami 25 figur — 75
- Tkactwo** czyli plectnie różnych deseni — 60
- Młotek i gwóźdź, materiały i narzędzia** do zbijania różnych przedmiotów podług wzorów 1 20
- Mały Introligator, materiały i narzędzia** do zlepiania różnych pudełek 1 20
- Lamigłówna** abecadłowa na klościach drewnianych — 75
- „ rodzajowa kop. 70 — 1.50 i 2 —
- „ Jeograficzna do układania 5 części świata i globusa 1 50
- „ w 6-ciu kolorach 1 —
- Domino** czyli **Mały architekt** do ustawiania 28 różnych figur 1 —
- Optyczny aparat** do rysunków — 75
- Mały rysownik, tabliczka matowa** do rysunków z wzorkami po kopiejek 60 i rs. 1 20
- Elementarze i książki** dla dzieci różnej treści.
- GRY TOWARZYSKIE:**
- Gra. Kolej konna** (Tramwaj) rs. kop. 2 35
- „ **Podróż po kuli ziemskiej,** składająca się z mapy całego świata, kostek i figurek 2 —
- „ **Zoologiczna** czyli **dodawanie,** składająca się z 12 zwierząt i 12 tablic z numerami 1 20
- „ **Dwa razy dwa** czyli mnożenie składające się z 16 figur i 16 tablic z numerami 1 20
- „ **Wycigi konne** z kostką i konikami 1 35
- „ **Polowanie** z kostką i ze zwierzętami 1 20
- „ **Skarby Monte Christo** z 2-ma kostkami 1 20
- „ **Podróż do Pekinu** konno, koleją, statkiem i balonem 1 35
- „ **W kółko** z jedną kostką 1 —
- „ **Go Bang,** gra japońska 1 20
- „ **Szczęścia** z 2 kostkami 1 20
- „ **Młotek i Dzwonek** z 8 kostkami kopiejek 40-75-rs 1 —
- „ **Forteca** na 2 osoby z 28 pionkami 1 20
- „ **Forteca wielka** na 2 osoby z 53 pionkami 2 —
- 6 Gier towarzyskich** w ozdobnym pudełku z przyborami 2 50
- 4 Gry towarzyskie** w ozdobnym pudełku z przyborami 2 —
- „ **Loteryjka obrazkowa** z 90 obrazkami — 50
- „ **Loteryjka abecadłowa** i liczbowa po kopiejek 50-75 rs. 1 k. 50 i 2 rs.
- Szachy, warcaby, domi- na różnej wielkości i po różnych cenach.**
 Do nabycia w księgarniach w Warszawie i na prowincji, za granicą: w Poznaniu, w Toruniu i we Lwowie. 29577b

Nakładem Księgarni, Składu Nut i Fortepianów
GEBETHNERA i WOLFFA
 W WARSZAWIE,

wyszło i jest do nabycia w znaczniejszych księgarniach i składach nut w kraju i zagranicą

ALBUM LIRYCZNE.

Łatwe transkrypcje z pieśni polskich,
 ułożył na fortepian na 2 i 4 ręce

Emanuel Kania.
SERJA I.

- obejmuje śpiewy i kompozycje samego autora.
- Na 2 ręce:**
    - № 1a. Hej tam na górze stała Cerkiewka.
    - „ 1b. Do imiennika.
    - „ 2. Spomnienie.
    - „ 3. Dziewczę i gołąb.
    - „ 4a. Dola.
    - „ 4b. Czemuż, ach czemu?
    - „ 5. Pieśń mego życia.
    - „ 6. Gdybym miał twój dar.
  - Na 4 ręce:**
    - № 7. Pieśń wieczorna.
    - „ 8. Luli niemowlęciu Iwon!
    - „ 9. Krakowiak (№ 2), ofiarowany J. I. Kraszawskiemu.
    - „ 10. Perchè? (Dla czego?)
    - „ 11. Moja pieśniczka.
    - „ 12. Co mi po tem. Dumka.
- № 1-5 po kop. 22½, № 6-10, 12 po kop. 30, № 11 kop. 37½. d-29708

KUCHARZ POLSKI

dla młodych Gospodyń, czyli Podręcznik obejmujący 1135 przepisów kucharskich, na wszelkie potrawy mięsne i postne, gotowane, smażone, pieczone, smaków najrozmaitszych, swoje i obcych pomysłów, pod właściwą sobie nazwą do polskiej kuchni wprowadzone. **Wydanie 6-te,** przejrane, sprostowane, dopelnione skorowidzem i nomenklaturą francuzką, przez **Bronisławę Lesniewską.**

Autorka niniejszej książki tak się odzywa do młodych Gospodyń: „W codziennem życiu, sekretem gospodarności i dobrego stołu jest, aby w ułożeniu obiadu nie gonić za osobliwością potraw, lecz wiedzieć, co w której porze roku jest najwłaściwszem, tem samem najtańszem, i z tego dania urządzić.“ **Kucharz Polski** zaleca się przepisami przeważnie taniemi i smacznyemi potrawami i jest wyborym **Poradnikiem dla Gospodyń** lubiących ład, skrzętność i oszczędność; zawiera zaś także przepisy na: Torty, ciastka i ciasta większych rozmiarów Wielkanocne, Konfity i galaretki, marmolady, soki i różne napoje; Zasluby spizarni; Upominek (przepisy potraw) dla chorego. Cena w oprawie rs. 1.

Nakład księgarni Ludwika Polaka, Nowy-Swiat Nr 39. d28343

Księgarnia, Skład Nut i Fortepianów
GEBETHNERA i WOLFFA
 w Warszawie,
 posiada na głównym składzie:

Pogadanki z dziećmi,
 ułożone metodą poglądową
 przez
Z. Morawską.

Część I-sza, dla dzieci od lat 5 do 7.
Przedmioty otaczające.
 W oprawie tekturowej rs. 1.
 Część II-ga, dla dzieci od lat 7 do 10.
Przedmioty i ich części.
 Wiadomości wstępne z nauk wykładanych w szkołach.
 W oprawie tekturowej rs. 1 kop. 30.
 Do nabycia w znaczniejszych księgarniach w Warszawie i na prowincji! 27839b

Księgarnia, Skład Nut i Fortepianów
GEBETHNERA i WOLFFA
 w WARSZAWIE,
 otrzymała na Skład główny:

Starożytny Egipt i jego prawodawstwo,
 napisał
Marceli Kuratow;
 kop. 40.
 Do nabycia w znaczniejszych księgarniach w Warszawie i na prowincji. 28396b

KSIĘGARNIA,
 Skład Nut i Fortepianów
GEBETHNERA i WOLFFA

W WARSZAWIE,
 otrzymała na skład główny:

Podzielona Osada
 czyli skutki rządności i niedbalstwa,
 POWIASTKA dla LUDU
 przez

LUSŁAWĘ,
 autorkę dzieła: „O powinnościach matek i wpływie, jaki ze swego stanowiska na społeczeństwo wywierac mogą.“
 Cena kop. 15.

STRASZNE SKUTKI
 zaniedbanego wychowania
 POWIASTKA dla LUDU
 przez
LUSŁAWĘ,
 Cena kop. 15.

Do nabycia w znaczniejszych księgarniach w kraju i zagranicą. 29111-d

Panienci
 Potrzebne są
 Potrzebny jest stały
Korepetytor,
 wyznania ewangelickiego, obeznany głównie w matematyce. — Wspólna № 27. Wiadomość u Właściciela domu. 29569

Jest do sprzedania
MASZYNA
 Wheelera Wilsona, w dobrym stanie, za bar-
 dzo umiarkowaną cenę. — Tamże jest **Osoba**,
 która poszukuje korepetycji lub lekiej języ-
 ka przy ulicy Długiej, wprost Bielańskiej.
 d29213

Jest do odstąpienia w każdym czasie
Dystrybucja,
 czynująca od lat 30. — Wiadomość w kio-
 sku przy ulicy Długiej, wprost Bielańskiej.
 d29213

Do sprzedania
2 Garnitury Mebli
 szypanych, większy zieloną brokatem kryty,
 mniejszy z pufem, kryty utrechtem bordeaux,
 przy ulicy Rywańskiej № 10, mieszk. 7.
 d29213

Do sprzedania:
 Futro aksamitne obszerne, na lisach, Kołnier
 szelkowy, za 160 rs.; Suknia jedwabna za
 15 rs. — Piękna № 34, mieszk. 23. d29325

Do sprzedania za przystępną cenę
Garnitur Mebli
 szelkowy, używany. — Ulica Wspólna № 17
 mieszkania 11. d29333

ŚNIADANIE HYGIENICZNE
 dla osób cierpiących na piersi lub żołądek,
 albo których trawienie odbywa się z trud-
 nością. RACAHOOT Delangrenier'a
 nie lekko, posilne i zastępujące z korzyścią
 czekoladę i kawę. — Sława tego pożywie-
 nia nabyta od tak dawna, udowodnioną
 jest uznaniem Członków Francuskiej Aka-
 demii Medycznej, którzy sprawdzili że jego
 właściwości wzmacniają i pożywe są po-
 mocne szczególniej rekonwalescencji, dzie-
 ciom i osobom delikatnym lub podległemu
 wieku.
 SŁADY we wszystkich Aptekach ROSSYI.

Kaukazki Magazyn
Z. Sogrojewa,
 ulica KRÓLEWSKA Nr 1, dom da-
 wniej Bayera,
 otrzymał obecnie wielki wybór jedwabnych
 materjów w pały i jednokolorowych, czarny
 atlas do pokrycia salop i szubek,
 i kaukazkie srebrne wyroby.
 Wszystkie sprzedaje się po możliwie ni-
 ższych cenach.
 d29215

Do sprzedania mało używane
Meble!!!
 Orzechowe, Garnitur, 2
 francuski, 2 Szeffki do bielizny, para
 łóżek, 2 noce Szeffki, Toaletta dam-
 ska, Umywalka, Szeslong skóra kryty,
 Redens masiw szabowany, Stolik kon-
 solkowy do kart, Biuro o pięciu szufla-
 ch, Stół jadalny, Stolik do samowara,
 Lustra, Lampy, Lustro z konsolą, z mar-
 murem białym, Regulator i Kasa
 Ulica Senna № 15, w Bramie na dole
 d29155 d

SPECJALNY
MACAZYN BIELIZNY
L. Bystrzanowskiego,
 Świętokrzyszka Nr 8,
 czwartym dom od Nowego-Swiatła,
 poleca wielki wybór wszelkiego rodzaju Bie-
 lizny męskiej i damskiej, Kołnierzyki, Man-
 kiety, Krawaty, oraz Kaftaniki, Kalesony,
 Szarpetki wełniane i bawełniane i t. p.
GENY STAŁE. d28674

W Niedziele, dnia 20 b. m., jadąc dorożką
 z Nowego-Miasta na Twardą, zostawiono
w tejże Książkę
 do Nabożeństwa. Uprasza się sumiennie-
 że znalazłszy o zwrot takiej Książki, stanowią-
 czej drogą pamiątkę, do Sklepu Anny
 Zanders, róg Miodowej i Senatorskiej, za
 stosowną nagrodą.
 d29640 d

Maj Glöckchen Perfumy.
 Ken wala). Najmłodniejszy i najprzyjemniej-
 szy zapach, Fabryki Sztromela, niedo-
 raczej konkurencji. — Wyrób z tego-
 rocznych kwiatów konwalji, południowej Fran-
 cji. — Nadeszły do Perfumerji a la Renaissance
 Ulica Hr. Kotzebue, czwarty sklep od
 Wierzbowej.
 d24070

S. H. Dąbrowski,
 przy ulicy Senatorskiej Nr 6, róg Danielewiczowskiej,
 zawiadania iz:
WYPRZEDAŻ
 trwać będzie tylko do Soboty wieczór!
 Są NB. jeszcze do nabycia **Kropłisy, Chustki jedwabne i Wstążki,** za
 połowę ceny wartości.
 d-29808

Pierwsza w kraju Fabryka
Pomady do czyszczenia wy-
robów metalowych.

Po wielu próbach udało mi się wynaleźć środek, w postaci pomady, który ma tę wyższość nad wszystkiemi innemi, iż nadając pierwotny połysk, nie niszczy i nie rysuje metalowych wyrobów. Środek ten oddać może niezaprzeżone usługi przy czyszczeniu różnych kuchennych przedmiotów, utensyliów wojskowych i t. p. — Zważywszy więc na jego nieszkodliwość, przystępną cenę i nader prosty sposób użycia, mam zaszczyt polecić go Szanownej Publiczności.
JÓZEF ANTOSIEWICZ.

Sprzedż Główna w Fabryce, Leszno № 8 i 67, oraz w Składzie Aptecznym **W-go Gallego.** — Dla pp. Handlujących odstępuje się stosowny rabat.
 d29862

A. F. GALLE
Skład Materjałów Aptecznych
 Senatorska Nr 18,
 naprzeciw kościoła Ś-go Antoniego,
 poleca:

- Oliwę Nicejską i Prowancką.**
- Oceł stołowy** do salát, majonezów i marynat.
- Soki owocowe** prawdziwe: malinowy, wiśniowy i porzeczkowy.
- Krochmal** holenderski, prawdziwy i szenny, w paczkach jedno-funtowych i ryżowy angielski.
- Farbki** do bielizny w najlepszych gatunkach.
- Francuskie perfumy i Olejki** do włosów, na funty i luty.
- Olejki do wody kolońskiej**, (6 lutów na garniec najlepszego spirytusu).
- Proszki** Perski, Dalmacki i Kaukazki.
- Proszka, olejek i płótno** do czyszczenia metali.
- Masa** do zaprawiania posadzek, zwykła, olejna i Amerykańska do bezwodnego zaciągania.
- Oceł toaletowy, Kadzidła i Treciczki.**
- Atrament** do znaczenia bielizny.
- Tyntura** na mole i pluskwy.
- Woda Jawelska** do prania bielizny.
- Wody Kolońskie** oryginalne i krajowe.
- Pudry, Gold-Cream, Proszki** do zębów, Gąbki.
- Farby Anilinowe** w puszkach oryginalnych funtowych, tudzież małych paczkach, wystarczających na ufarbowanie jednej sukni, z drukowanym przepisem na każdą paczkę, podług którego farbowanie w domu bardzo łatwo może być wykonane w 16 kolorach.

Przysposobienie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako niezawierającego w swym składzie części szkodliwych dla zdrowia, dozwolone na ogólnych zasadach handlu.

KAŻDY, KTO FARBUJE WŁOSY
 z doświadczenia stwierdzi, że farba z Nicejskich Kasztanów, pod nazwiskiem **TANCREDO**, daje najpomysłniejsze rezultaty, gdyż bez przygotowania, za użyciem jednego płynu w dwóch razach, daje włosom silny i równy kolor szatyn; jako płyn roślinny nie opala włosów, nie wzdyma ich, — podobnie innym farbom i wodom, — pomyślnie wpływa na porost włosów i nie brudzi ciała i bielizny. — Zalety te są podryktowane przez doświadczenie kilkudziesięciu osób, dziś stale używających **Tancredo** i które zobowiązują nas podać o tem do wiadomości interesantów. Cena rs. 2 na kolor szatyn, na czarny rs. 1 kop. 50. — Perfumerja **a la Renaissance**, ulica Hr. Kotzebue vis-a-vis Brühlowskiego pałacu, w perfumerji Leona i S-ki, Nowo-Senatorska № 4 i w aptecznym składzie Sierżputowskiego, Krakowskie-Przedmieście.
 d28527-d

Lando używane
 pozostawiono do sprzedania za niską cenę —
 Wiadomość: Leszno № 21. d29195

MEBLE
 różnego gatunku są do sprzedania u Stolarza, przy ulicy Długiej pod № 551/22. d29147

Gotowe sukienki dzieciinne,
 również przyjmują się materjały na ubrania dzieciinne, wszelkie roboty w zakresie kra-
 wieczyzny damskiej wchodzące, obstalunki wykonywane z akuratanością w krótkim czasie, podług ostatnich żurnali paryżskich, z gustem, oszczędnością materjału i po cenach umiarkowanych; stare suknie przera-
 bia. Z czem się poleca Pracownia sukien i okryć damskich, ulica Chmielna № 25, 2-gie piętro.
M. Skłodowska.
 d28409

Fabryka Rękawiczek.
 Sprzedaje się Rękawiczki po cenach bardzo taniach. — Leszno № 8, w podwórzu, wprost bramy. — **W. Kartasiński.** d29860

Ważne dla hurtowników.
 Fabryka bieżów na wielką skalę urządzo-
 na, posiadająca wielki zapas bieżów i szpie-
 rut wszelkiego rodzaju jako to: do konnej jazdy, dla dzieci, na psy i do jazdy sankami, poszukuje na Warszawę lub na całe Królestwo hurtownego odbiorcy, na własny rachunek. — Refektujący z dobrmi referencjami racza nadesłać swój adres pod lit. **R. 8040 do RUDOLFA MOSSE w Berlinie.**
 d29130 d

Ważne dla Stolarzy!
 Duży wybór **Desek Lipowych** do sprze-
 dania. — Wiadomość: Marszałkowska № 60,
 piętro 1-sze, w Magazynie Mebli. d28951

Szuba tumakowa
 męzka, obszerna, mało używana, za cenę przystępną. — Mazowiecka № 5, 2-gie piętro od frontu. d29271

Do sprzedania:
 Garnitur Mebli mahoniowych, Kanapa, Stół przed kanapą, 2 Fotele i sześć Krzesel. — Wiadomość: alea Jerozolimska № 28, mieszkania № 16. d29287

Poszukiwane są
Dzierżawy Dóbr,
 oraz żądane **Kapitały do pożyczania** na dobra i domy, w Starze Komisowem kaucjonowanem b. Rejenta J. Pedeckiego, Miodowa № 3. d29136

Do sprzedania tanio
cały biał Lisów złotych
 w najlepszym gatunku. — Wiadomość przy ulicy Dobrej, domu № 31, mieszk. 4, na 2-m piętrze. d29060

W Magazynie Ubiorów Męzkich **Szłis i Mierzejowski**, róg Marszałkowskiej i Świętokrzyszkiej № 50, do sprzedania za rs. 90

Futro Niedźwiadki,
 w najlepszym stanie będące. d28952 d

U Akuszerki J. Koneckiej
 są **Pokoje osobne i wspólne** dla Dam potrzebujących odbyć słabość, na warunkach bardzo dogodnych. — Wilcza № 13 lit. a. d28954

Kawiarnia
 jest do sprzedania w każdym czasie. — Ulica Freta № 24. d29081

Jest do sprzedania w dobrym punkcie
Restauracja,
 kapitał potrzebny rs. 500. — Wiadomość w Kantorze Komisowem J. Łuczynskiego, № 6 Krakowskie-Przedmieście. d29184 d

2 Łóżka za rs. 300!
 Dwa Łóżka orzechowe, pięknego fasonu i dobrej roboty, wartujące rs. 400, sprzedaje się za rs. 300. **Łóżka mahoniowe, Szafy mahoniowe i orzechowe, Kredensy orzechowe i jesionowe, Stoły rozsuwane, Biblioteka mahoniowa i Krzesła dębowe** w różnych gatunkach, do sprzedania. — Ulica Grzybowska № 32, u stolarza. d29802 d

DO SPRZEDANIA BARDZO TANIO!
Kanapa bordo, aksamitna i dwa **Fotele** rs. 40, **Frak** czarny rs. 8, **Szapoklak** rs. 3, **Wanna** metalowa rs. 8, **Kilka Wanionek** do bielizny. **Paka** duża rs. 1 kop. 50, **Beczki** do kapusty, **Kubły i Stągiewka** do wody. — Można widzieć od 3 do 8 wieczór, Krakowskie-Przedmieście № 85, mieszkania 14, w przechodniej sieni, 2 piętro. d29767 d

DO SPRZEDANIA:
 Kasa ogniotrwała, **Sekretarka** antyk inkrustowana z konsolą, **Makała** złotem tkana, **Sturko** damskie palisandrowe, **Stolik** do kart, **2 Sztucery** „magazyńska” i „Martini Peabody” i **Wyzłica** Ponter. — Wiadomość na Pradze naprzeciw banhofu Petersburskiego, za rogatką Wileńską № 141G, u właściciela domu od 8 do 3. d29720 d

Od rs. 300 do 500.
 Potrzebna jest pożyczka na rok, za którą pojedyncza osoba może mieć za procent całodzienne życie i mieszkanie, przy rodzinie porządnej, bezdzietnej, mającej rocznego dochodu rs. 1,200. — Wiadomość w Kiosku: róg ulicy Marszałkowskiej i Alei Jerozolimskiej. d29824 d

Bednarska № 13, d29844 d
Zakład Stolarski
S. Piekarskiego sprzedaje różne **Meble** na rozpląt, przyjmuje wszelkie obstalunki, urządzenia sklepowe, odnawiania i reperacje.

U Akuszerki J. Kosinckiej
 znajdują się pokoje osobne lub wspólne dla dam na słabość. Umieszczenie dziecka i ścisła dyskrekcja zapewnia się. Świętojerska № 16, mieszkania 7. Tamże **Mamka** ze starszym pokarmem. d29866

MAMKI
 wiejskie, ze świeżym pokarmem, są u **Akuszerki**. — Marjańska № 2B. d29859

